

INDORAMA
FE Indorama Agro LLC

Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi

2023 yil 6 iyul

Hujjat raqami: 004

Hujjat tafsilotlari	Quyida kiritilgan ma'lumotlar avtomatik ravishda muqova va asosiy sahifaning altbilgisida ko'rsatiladi. DIQQAT: Ushbu jadval ushbu hujjatdan olib tashlanmasligi kerak.
Hujjat nomi	Aloqador tomonlarni jalb qilish rejası
Hujjat subtitri	Reja
Hujjat raqami	004
Sana	2023 yil 6 iyul
Versiya	3.0

Imzo sahifasi

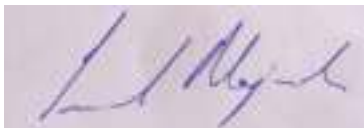
2023 yil 6 iyul

Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi

VIVEK

Ism: Vivek Sadevra

Lavozim: Senior Manager ESG

Ism: Indranil Majumdar

Lavozim: Chief Operating Officer

MUNDARIJA

MUNDARIJA	I
QISQARTMA SO'ZLAR	III
1. KIRISH	4
1.1 Ta'riflar	5
1-jadval 1: Asosiy atamalar va ta'riflar	5
1.2 Maqsad	6
1.3 Aloqador tomonlarni jalb qilish tamoyillari	6
2. ME'YORIY-HUQUQIY BAZA VA HIMOYA CHORALARI	8
2.1 Milliy qoidalar haqida ma'lumot	8
2.2 XMK talablari	10
2.3 YeTTB talablari	10
3. ALOQADOR TOMONLARNI ANIQLASH VA TAHLIL QILISH	11
3.1 Aloqador tomonlarni aniqlash	11
3.2 Aloqador tomonlar xaritasini tahlil qilish	12
4. IAL DAGI OLDINGI JALB QILISH FAOLIYATI	22
5. ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI	25
6. ROL VA MAS'ULIYAT	31
7. HUJJATLAR, MONITORING VA HISOBOT JARAYONI	33
7.1 Monitoring	33
7.2 Hisobot	33
7.3 Byudjetni taqsimlash	34
8. SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI	35
ILOVA A	ALOQADOR TOMONLARNING ISHTIROKI FAOLIYATINI HUJJATLASHTIRISH UCHUN ALOQADOR TOMONLAR JURNALI
ILOVA B	ALOQADOR TOMONLAR ISHTIROKI FAOLIYATINI QAYD ETISH UCHUN YIG'ILISH PROTOKOLI

Jadvallar ro'yxati

Jadval 1-1: Asosiy atamalar va ta'riflar	2
Jadval 2-1: Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi uchun mos yozuvlar tizimi	5
Jadval 3-1: Aloqador tomonlar tafsilotlari	8
Jadval 3-2: Aloqador tomonlarning ahamiyati va ishtiroki talabi	10
Jadval 3-3: Aloqador tomonlar tahlili va ta'siri	10
Jadval 3-4: Aloqador tomonlar profili va ta'sir ro'yxati	11
Jadval 4-1: Mahalla (MFY) majlislari	18
Jadval 4-2: IAL tomonidan qabul qilingan asosiy tashvishlar/mulohazalar va choralar	19
Jadval 5-1: Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi (Yanvar – Iyun, 2023 yil)	20
Jadval 7-1: Asosiy faoliyat ko'rsatkichlari (AFK) monitoringi	27
Jadval 7-2: Aloqador tomonlarga hisobotlarni taqdim etish	27
Jadval 8-1: ShKChM kanallari	29
Jadval 8-2: ShKChM asosiy faoliyat ko'rsatkichlari (AFK)	32

Raqamlar ro'yxati

1-rasm 1: Loyihaning joylashuv xaritasi	1
1-rasm 2: Aloqador tomonlarni jalb qilish tamoyillari	3
1-rasm 3: Aloqador tomonlarni oraliq jalb qilish jarayoni	4
8-rasm 1: Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining sxemasi	31

QISQARTMA SO'ZLAR

TJ	Ta'sirlangan jamoalar
JAM	Jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha mutaxassis
FJT	Fuqarolik jamiyati tashkiloti
KIM	Korporativ ijtimoiy ma'suliyat
E va I	Ekologik va ijtimoiy
YeTTB	Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki
ATB	Atrof-muhitga ta'sirni baholash
AIHR	Atrof-muhit bo'yicha ijtimoiy harakatlar rejasi
EIB	Ekologik, Ijtimoiy Boshqarish
AITB	Atrof-muhitga ijtimoiy ta'sirni baholash
AIS	Atrof-muhit ijtimoiy siyosati
O'zH	O'zbekiston hukumati
KB	Kadrlar bo'limi
SXE	Salomatlik, xavfsizlik va ekologiya
SXQE	Salomatlik, xavfsizlik, qo'riqlash va ekologiya
IAL	Indorama Agro LLC
XMK	Xalqaro moliya korporatsiyasi
FS	XMK faoliyat standartlari
XMT	Xalqaro mehnat tashkiloti
AFK	Asosiy faoliyat ko'rsatkichi
HTR	Hayotni tiklash rejasi
LLC	Mas'uliyati cheklangan jamiyat
MFY	Fuqarolar yig'ini (mahalliy "Mahalla Fuqarolar Yigini" nomi bilan mashhur)
NNT	Nodavlat tashkilot
AJSh	Atrof-muhitning jamoatchilik sharhi
FT	YeTTB faoliyatiga qo'yiladigan talablar
O'zR	O'zbekiston Respublikasi
EAMQDQ	Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasi
ADE	Atrof-muhit bo'yicha davlat ekspertizasi
JSST	Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti

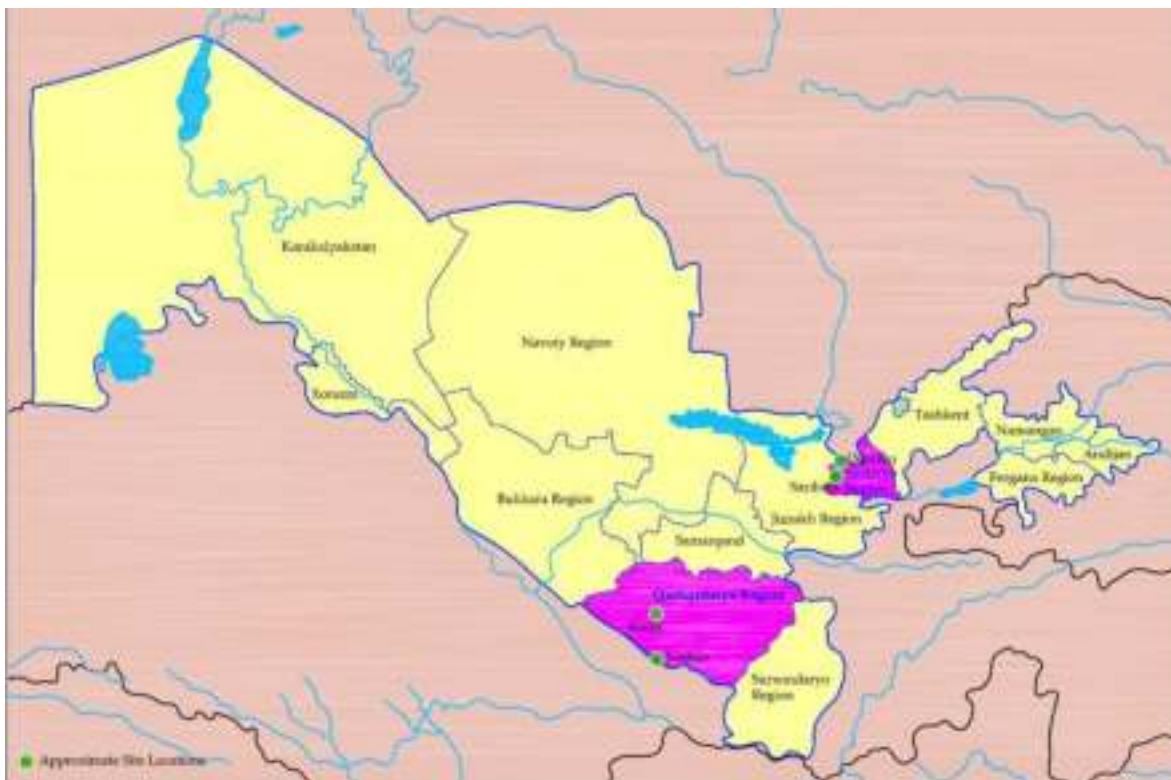
1. KIRISH

O'zbekiston hukumati O'zbekistonda paxta klasterlarini yaratish va to'g'ridan-to'g'ri va/yoki shartnoma asosida paxta yetishtirish uchun yerdan foydalanishni optimallashtirish dasturini ishga tushirdi. O'zbekiston hukumati tashabbusiga javob berish uchun Indorama Korparatsiya (Homiy) O'zbekistonda paxta klasterini tashkil etish va o'z paxtasini (almashlab ekish bilan) etishtirishga qaror qildi. Homiy O'zbekistonda klaster uchun paxta yetishtirish sxemasini ishlab chiqish va amalga oshirish uchun Loyiha kompaniyasini ("Indorama Agro" MChJ XK yoki IAL) tuzdi. 2018-yil avgust oyida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 08.08.2018 yildagi 632-sonli "Indorama kompaniyasi tomonidan zamonaviy paxta va to'qimachilik ishlab chiqarishini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorini imzolash orqali Hukumat tomonidan Loyihaga yer va fermer xo'jaliklari berish to'g'risida qaror qabul qilindi. (Singapur) O'zbekiston Respublikasida". Loyiha paxta yetishtirishning ikkita sxemasini o'z ichiga oladi: "Indorama Agro" MChJ (IAL) tomonidan to'g'ridan-to'g'ri dehqonchilik va mahalliy fermerlarni qayta ishlash uchun yetkazib berish shartnomalari orqali IALga paxta yetishtirish va yetkazib berish uchun jalb qiladigan pudrat dehqonchiligi.

Ushbu hujjatda Indorama Agro kompaniyasiga Loyiha operatsiyalari doirasida aloqador tomonlar bilan samarali va madaniy jihatdan mos tarzda hamkorlik qilishda yo'l-yo'riq ko'rsatadigan Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi bayon etilgan. Ushbu hujjatning asosiy maqsadi aloqador tomonlarning ishtirokini tizimli va rejalashtirilgan tarzda amalga oshirishga imkon berishdir, bu turli aloqador tomonlar guruhlariga o'z shaxsiy fikr va mulohazalarini bildirish imkonini beradi va Loyiha ularga tegishli javob qaytaradi. Reja aloqador tomonlar guruhlarini, ayniqsa, zaif guruhlarning ishtiroki uchun turli mexanizmlarni aniqlash orqali aloqador tomonlar guruhlarini bilan faol va mazmunli hamkorlikni ta'minlashga qaratilgan.

Loyiha O'zbekiston Respublikasining Qashqadaryo viloyatining Kasbi va Nishon tumanlarida hamda Sirdaryo viloyatining Sardoba va Oqoltin tumanlarida (O'zbekiston hukumati) joylashgan. Ushbu aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi ikkala mintaqadagi Loyiha ob'ektlariga nisbatan qo'llaniladi.

1-rasm 1: Loyihaning joylashuv xaritasi

1.1 Ta'riflar

Ushbu protsedurada qo'llanilishi mumkin bo'lgan asosiy atamalar va ularning ta'riflari quyidagi jadvalda aniqlangan.

1-jadval 1: Asosiy atamalar va ta'riflar

Ta'sir qilingan tomon	Loyiha faoliyatidan ijobiy va salbiy ta'sir ko'rsatadigan aloqador tomonlar. Buning doirasida Loyiha operatsiyalari bevosita ta'sir ko'rsatadigan va bilvosita ta'sir ko'rsatadiganlarni farqlash mumkin.
Aloqador tomon	Loyihadan bevosita yoki bilvosita ta'sir ko'rsatadigan shaxslar yoki guruhlar, shuningdek, loyihaga qiziqishlari va/yoki uning natijalariga ijobiy yoki salbiy ta'sir ko'rsatish qobiliyatiga ega bo'lgan shaxslar. Bu aksiyadorlar, kreditorlar, xodimlar, jamoalar, sanoat, hukumatlar va xalqaro uchinchi tomonlarga tegishli bo'lishi mumkin.
Shikoyatchi	Shikoyat bilan kompaniyaga murojaat qilgan shaxs, guruh yoki tashkilot.
Aloqador tomonlarning ishtiroki	Shaffof, hisobdor, ijobiy va o'zaro manfaatli bo'lishni targ'ib qilishga mo'ljallangan, loyihaning amal qilish muddati davomida loyiha aloqador tomonlari bilan ishonchni mustahkamlash, o'zaro tushunish va konstruktiv hamkorlikni o'rnatish maqsadida bir qator maqsadlar, vazifalar va tadbirlarni o'z ichiga olgan umumiy munosabatlar. Aloqador tomonlarni jalb qilish aloqador tomonlarni aniqlash va tahlil qilish, loyiha bilan bog'liq ma'lumotlarni oshkor qilish, aloqa strategiyalari, muammo/nizolarni oldindan ko'rish va oldini olish, doimiy maslahatlashuvlar, hamkorlikni shakllantirish, shikoyatlarni hal qilish mexanizmlarini o'rnatish, muzokaralar orqali muammolarni hal qilish, xodimlar (va ehtimol hamjamiyat) ni o'z ichiga oladi. Loyiha monitoringi, muntazam hisobot forumlari va protseduralari va boshqa tegishli boshqaruv tadbirlarida ishtirok etish.
Nano birlik pudratchilari (yo'llangan Nano birlik ishchilari)	Bular Indorama Agro tomonidan yollangan va o'qitilgan kichik mas'uliyati cheklangan jamiyatlar (MChJlar) kompaniya dalalarida o'simlikchilik ishlari va monitoring faoliyatini boshqarish uchun. Har bir NBP 80 gektarga yaqin erni boshqarishga mas'uldir, ularning ish haqi oylik qat'iy belgilangan to'lovni va hosildorlikni rag'batlantirishni o'z ichiga oladi.
Shartnoma xo'jaliklari	Bular paxta va g'alla yetishtirish uchun Hukumat bilan to'g'ridan-to'g'ri er ijarasi shartnomasiga ega bo'lgan, odatda o'rtacha 100 gektarga yaqin yerga ega bo'lgan fermer xo'jaliklari (qonuniy ro'yxatdan o'tgan tashkilotlar). Shartnoma xo'jaliklari yetishtirilgan hosilni "Indorama Agro" kompaniyasiga sotish bo'yicha kelishuvga ega bo'lib, kompaniya ushbu fermerlarni mahsulot tannarxini qoplash uchun kreditlar ajratish va qishloq xo'jaligi xizmatlarini ko'rsatishda qo'llab-quvvatlamogda.
Mahallalar (jamoalar)	Mahallalar O'zbekistondagi o'zini-o'zi boshqarish jamiyatlaridir. Mahallalar o'rtacha 400-600 ta xonadonni (2000-4000 aholi) birlashtirgan eng past ma'muriyat bo'linmalaridir.

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Ta'sirlangan mahallalar (jamoalar)	IAL va uning qishloq xo'jaligi erlari va/yoki IALning faoliyat yurituvchi hududlarida joylashgan hamda kompaniya faoliyatining ta'sir doirasi va IAL uchun ishchi kuchi manbai ostida joylashgan mahalliy mahallalar.
------------------------------------	---

1.2 Maqsad

Aloqador tomonlarning ishtiroki mahalliy hamjamiyatlar bilan ishonchni mustahkamlash uchun asosiy hisoblanadi. Ushbu Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasining maqsadi loyihaning butun hayoti davomida aloqador tomonlar bilan madaniy jihatdan mos keladigan tarzda hamkorlik qilish jarayoniga IALni yo'naltirish va Loyihaga asosiy aloqador tomonlarni aniqlash, ayollar va zaif odamlarni erta aniqlash va maslahat tadbirlariga kiritish imkonini berishdir. , oshkor qilinadigan va shikoyatlar mexanizmi orqali fikr-mulohaza bildira oladigan ma'lumotlarga ega bo'lish, har bir aloqador tomonlar guruhidagi sezgirlikni tushunish va jamoalarning Loyiha va uning ta'siridan xabardor bo'lishini ta'minlash uchun tegishli jalb qilish mexanizmini ishlab chiqish va muntazam ravishda maslahat olish. Ushbu Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi XMK Faoliyat standartlari, YeTTB Ekologik va ijtimoiy siyosati (EIS) va Faoliyat talablari hamda amaldagi milliy qoidalar talablariga muvofiq tayyorlangan. Umuman olganda, Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi aloqador tomonlarning ishtirokini tizimli va mazmunli amalga oshirish imkonini beradi, bunda turli aloqador tomonlar guruhlari o'zlarining shaxsiy qarashlari, fikrlari va tashvishlarini bildirishlari va shu bilan birga Kompaniyaga ularga to'g'ri javob berishga imkon beradi.

1.3 Aloqador tomonlarni jalb qilish tamoyillari

Loyiha uchun Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi asosan XMK aloqador tomonlarning ishtiroki: Rivojlanayotgan bozorlarda biznes yurituvchi kompaniyalar uchun yaxshi amaliyot qo'llanmasi (2007) ga muvofiq aloqador tomonlarni jalb qilish tamoyillariga asoslanadi. Ular quyidagi 1.2-rasmda keltirilgan:

1-rasm 2: Aloqador tomonlarni jalb qilish tamoyillari

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Shaffoflik va adolat	Muvofiqlik va moddiylik	Madaniy muvofiqlik va inklyuzivlik	Maslahat va hamkorlik	Hujjatlashtirish va oshkor qilish
<ul style="list-style-type: none"> • Ishtirok etish jarayoni shaffof, mahalliy madaniyatga mos va tegishli tilda bo'lishi kerak. • Bu aloqador tomonlar o'rtasida loyihaga nisbatan ishonchni o'rnatishga imkon beradi, bu esa faoliyatning asosi va motivatsiyasini va shu tariqa jarayonning adolatligini aniqroq tushunishga imkon beradi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Amalga oshirilgan majburiyatlar biznes maqsadlari, ustuvorliklari va loyiha bilan bog'liq aniqlangan muammolar/ta'sirlar/xavflarga mos kelishi kerak. • Rejalashtirishning bir qismi sifatida jalb qilish faoliyati biznes va/yoki aloqador tomonlarning bevosita va uzoq muddatli manfaatlar uchun ahamiyatidan kelib chiqqan holda ustuvor bo'lishi kerak. • Muammoning muhimligi moliyaviy oqibatlar, barqarorlik omillari, muammolarning vaqtinchalik tabiati (qisqa, o'rta yoki uzoq muddatli) va ularning aloqador tomonlarga va JKPLga ta'siri kabi mezonlar asosida aniqlanishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mashg'ulotlarda aloqador tomonlarning madaniy me'yorlari va amaliyotlari, shuningdek, turli guruhlarning ijtimoiy mavqeidagi farqlar hisobga olinishi kerak. • Imkon qadar, jalb qilish tadbirlari barcha guruhlarning, ayniqsa ayollar va iqtisodiy zaif aholi kabi zaif guruhlarning ishtirokini ta'minlagan holda, belgilangan aloqador tomonlarning mavjud institutlari va jarayonlari doirasida amalga oshirilishi kerak. • Bundan tashqari, ishtirok etish tadbirlarini amalga oshirishda alohida kichik guruhlar madaniyati, turli kichik guruhlar bo'yicha bilim va ma'lumotlarga kirish imkoniyati, aloqador tomonlar guruhlarning tili va ijtimoiy-iqtisodiy holati kabi jihatlarni yodda tutish kerak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aloqador tomonlarni jalb qilish loyiha va aloqador tomonlar o'rtasidagi aloqaning ikki tomonlama jarayonidir. • Birgalikda ishlash jarayoni barcha aloqador tomonlarning raqobatdosh ehtiyojlari va aloqalarini muvozanatlashtirgan holda, individual guruh talablariga muvofiq ideal jalb qilish faoliyatini aniqlash imkonini beradi. • Bunday ishtirok etish jarayoni, shuningdek, aloqador tomonlar guruhlari o'rtasida ishonchni mustahkamlash imkonini beradi va loyiha faoliyatining barqarorligini ta'minlash va "faoliyat qilish uchun ijtimoiy litsenziya" ga yordam beradi. • Hamkorlik axborotni oshkor qilish va aloqador tomonlar bilan hamkorlik qilish o'rtasidagi muhim farqlardan biri sifatida qaraladi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aloqador tomonlarni jalb qilish jarayoni loyihaning hayotiy tsikli davomida rivojlanadi, bu avvalgi bosqichlarda o'tkazilgan jalb qilish faoliyatidan olingan tajriba va o'rganishlardan iborat. • Aloqador tomonlar bilan o'zaro hamkorlik bo'yicha barcha harakatlar imkon qadar fotosuratlar bilan birga hujjatlashtirilishi va qayd etilishi juda muhimdir. • Shuningdek, jalb qilish tadbirlari doirasida loyiha ushbu tadbirlarning qisqacha mazmunini va asosiy natijalarini aniqlangan tashqi Aloqador tomonlarga loyihaning asosiy ma'lumotlari bilan birga muntazam ravishda oshkor qilishi kerak.

Manba: XMK aloqador tomonlarning ishtiroki: Rivojlanayotgan bozorlarda biznes yurituvchi kompaniyalar uchun yaxshi amaliyot bo'yicha qo'llanma (2007)

Kompaniya aloqador tomonlarni vaqtincha jalb qilish jarayonini loyihalashni ko'rib chiqishi kerak.

1-rasm 3: Aloqador tomonlarni oraliq jalb qilish jarayoni

Aloqador tomonlarning xavfsiz ishtiroki	Axborotni oshkor qilish	Shikoyatlarni boshqarish
<ul style="list-style-type: none"> • Kompaniya o'zining operatsion kontekstini va ba'zi hollarda repressiya xavfini hisobga olgan holda amalga oshirishi mumkin bo'lgan aloqador tomonlarni jalb qilishning aniq usullarini aniqlang. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oshkora qilinadigan axborot turlarini va tarqatishning xavfsiz usullarini aniqlang 	<ul style="list-style-type: none"> • Shikoyatlarni boshqarishning muqobil kanallarini ko'rib chiqing. Qasosdan himoya qilish uchun protokollarni aniqlang. • Shikoyatchilarga ochiq shikoyatlar qanday ko'rib chiqilishi haqida xabar bering. Aloqador tomonlarga qasos olishdan qo'rqmasdan shikoyat qilish mexanizmi orqali muammolarni xavfsiz ko'tarish qobiliyatini kuchaytiring

2. ME'YORIY-HUQUQIY BAZA VA HIMOYA CHORALARI

Ushbu Rejani amalga oshirish uchun quyidagi qoidalar, ko'rsatmalar va tegishli standartlarga muvofiq tegishli qoidalar qo'llaniladi.

2-jadval 1: Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi uchun mos yozuvlar tizimi

Malumot	To'liq sarlavha
O'zbekiston atrof-muhitga ta'sir milliy bahosi (ATMB)	Jamoat ekologik ekspertizasi (JEE)
XMK FS 1	Faoliyat standarti 1: Ekologik va ijtimoiy xavflar va ta'sirlarni baholash va boshqarish
XMK FS 2	Faoliyat standarti 2: Mehnat va mehnat sharoitlari
XMK FS 3	Resurs samaradorligi va ifloslanishning oldini olish
XMK FS 4	Faoliyat standarti 4: Jamiyat salomatligi va xavfsizligi
XMK FS 5	Yerlarni olib qo'yish va majburiy ko'chirish
YeTTB	Ekologik va ijtimoiy siyosat EIS (2019)
YeTTB FT 1	Atrof-muhit va ijtimoiy xavf va ta'sirlarni baholash va boshqarish
YeTTB FT 2	Mehnat va mehnat sharoitlari
YeTTB FT 3	Resurs samaradorligi va ifloslanishning oldini olish va nazorat qilish
YeTTB FT 4	Salomatlik va xavfsizlik
YeTTB FT 5	Yerni olib qo'yish, yerdan foydalanishni cheklash va majburiy ko'chirish
YeTTB FT 10	Axborotni oshkor qilish va aloqador tomonlarni jalb qilish
XMK aloqador tomonlarning ishtiroki bo'yicha qo'llanma	XMK aloqador tomonlarning ishtiroki - rivojlanayotgan bozorlarda biznes yurituvchi kompaniyalar uchun yaxshi amaliyot bo'yicha qo'llanma

2.1 Milliy qoidalar haqida ma'lumot

O'zbekistondagi milliy qonunchilikda jamoatchilik Loyiha haqida xabardor bo'lishi va taqdim etilgan ma'lumotlar bo'yicha fikr bildirish imkoniyatiga ega bo'lishi kerakligi qayd etilgan. "Indorama Agro" O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasiga va tegishli davlat organlariga ko'rilgan chora-tadbirlar to'g'risida hisobot beradi.

Atrof-muhitga ta'sirni baholash (ATB) hujjatlarining mazmuni, ishlab chiqish tartibi va ekspertizasiga qo'yiladigan talablar O'zbekiston Respublikasining quyidagi qonun hujjatlari bilan tartibga solinadi:

- O'zbekiston Respublikasining 09.12.1992 yildagi 754-XII-son "Atrof-muhitni muhofaza qilish to'g'risida"gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining 25.05.2000 yildagi 73-II-son «Atrof-muhitga ta'sir auditi to'g'risida»gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 31.12.2001 yildagi 491-son qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasida davlat ekologik ekspertizasi to'g'risida"gi Nizom.

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

- O'zbekiston Vazirlar Mahkamasining 541-son qarori bilan tasdiqlangan "Atrof-muhitga ta'sirni baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to'g'risida" (2020).
- "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi Qonun 03.12.2013 y. O'RQ-378-son (yangi tahriri 11.09.2017 y. № O'RQ-445, yangi tahriri 11.03.2020 y.).

Loyiha egasi atrof-muhitning umumiy muvozanatini, shu jumladan, lekin ular bilan cheklanmagan holda, yer yuzasi, yer osti boyliklari, havo, ko'llar, daryolar, o'simlik va hayvonot dunyosi, qishloq xo'jaligi ekinlari ob'ektlarining har qanday mumkin bo'lgan buzilishlarini minimallashtirish uchun ushbu qonunlar va standartlarga muvofiq barcha oqilona choralarni ko'radi. va boshqa tabiiy resurslar.

03.12.2013 y. "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi O'RQ-378-sonli Qonun (yangi tahriri 11.09.2017 y. O'RQ-445-son, yangi tahriri 11.03.2020 y.). Mazkur Qonunning maqsadi jismoniy va yuridik shaxslarning davlat organlariga va davlat muassasalariga (keyingi o'rinlarda davlat organlari deb yuritiladi), shuningdek ularning mansabdor shaxslariga murojaatlari (keyingi o'rinlarda) bilan bog'liq munosabatlarni tartibga solishdan iborat. 5-moddada arizalar, takliflar va shikoyatlar og'zaki, yozma yoki elektron shaklda berilishi mumkin bo'lgan murojaatlarning turlari sifatida ko'rsatilgan. Davlat organiga, tashkilotga yoki ularning mansabdor shaxsiga kelib tushgan murojaat shu kuni, ish vaqti tugagandan keyin kelib tushgan taqdirda esa, keyingi ish kunida ro'yxatga olinishi kerak. Murojaatni ro'yxatga olishni rad etishga yo'l qo'yilmaydi. Og'zaki murojaatlarni ro'yxatdan o'tkazish talab qilinmaydi (23-moddada). 28-moddada ariza yoki shikoyat davlat organiga, tashkilotga yoki ularning mansabdor shaxsiga kelib tushgan kundan e'tiboran o'n besh kun ichida, qo'shimcha o'rganish va (yoki) tekshirish zarur bo'lgan taqdirda esa bir oy muddatda ko'rib chiqilishi belgilangan. ma'lumotlar o'n kunlik muddat ichida murojaat qilgan jismoniy yoki yuridik shaxsiga taqdim etiladi). Qayd etilishicha, qonunga ko'ra anonim murojaatlar ko'rib chiqilmaydi (29-moddada).

Atrof-muhitga ta'sirni milliy baholash (YETTB) tartibi "Atrof-muhit ekspertizasi to'g'risida"gi qonun va Vazirlar Mahkamasining 07.09.2020 yildagi 541-sonli "Atrof-muhitga ta'sirni baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi qarori (oxirgi o'zgartirish № 774) bilan tartibga solinadi. 27.12.2021 y.) Qarorda O'zbekistonda YETTB jarayoniga qo'yiladigan talablar belgilab berilgan. Qarorga ko'ra, davlat ekologik ekspertizasi rejalashtirilgan tadbirlarning ekologik talablarga muvofiqligini aniqlash maqsadida ixtisoslashtirilgan ekspertiza bo'linmalari tomonidan amalga oshiriladigan ekologik ekspertiza turi hisoblanadi. ekologik ekspertiza o'tkazishga qo'yiladigan talablar va ruxsat etilganligini aniqlash.

Qonun loyihalarning to'rtta toifasini quyidagicha belgilab beradi:

- I toifa — "atrof-muhitga ta'sir qilish xavfi yuqori" (davlat ekologik ekspertizasi milliy Tabiiy Resurslar Vazirligi tomonidan 20 kun ichida o'tkaziladi, barcha ETB materiallari talab qilinadi);
- II toifa — "atrof-muhitga ta'sir qilishning o'rtacha xavfi" (davlat ekologik ekspertizasi milliy Tabiiy Resurslar Vazirligi tomonidan 15 kun ichida o'tkaziladi, barcha ETB materiallari talab qilinadi);
- III toifa — "ta'sir qilish xavfi past" (Davlat ekologik ekspertizasi Tabiiy Resurslar Vazirligining hududiy bo'limlari tomonidan 10 kun ichida o'tkaziladi, barcha ETB materiallari talab qilinadi);
- IV toifa – "mahalliy ta'sir" (Davlat ekologik ekspertizasi Tabiiy Resurslar Vazirligining hududiy bo'limlari tomonidan besh kun ichida o'tkaziladi, faqat ETB loyihasi talab qilinadi).
- O'zbekistonda ETTB doirasida jamoatchilik muhokamalari faqat I va II toifadagi loyihalar uchun majburiy hisoblanadi. 541-sonli qarorda jamoatchilik maslahatini o'tkazish tartibi tasvirlangan. Ijtimoiy maslahatlashuvlar bayonnomalari ETB bo'yicha hisobotga ilova qilinishi kerak. Ushbu loyiha II toifaga tegishli. Shuning uchun ham milliy qonunchilikka muvofiq jamoatchilik maslahatlarini o'tkazish talab etiladi.

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Ommaviy maslahat yig'ilishini o'tkazish sanasi, vaqti va joyi ko'rsatilgan holda mahalliy ommaviy axborot vositalari orqali e'lon qilinishi yoki tadbirdan kamida 20 kun oldin ta'sir etayotgan aloqador tomonlar o'rtasida boshqa yo'l bilan tarqatilishi kerak. Ommaviy maslahatlashuvlar davomida kamida 10 ta aloqador tomonlar ishtirok etishi kerak, agar ishtirokchilar soni 10 dan kam bo'lsa, jamoatchilik maslahati qayta tayinlanishi kerak. Loyiha egasi texnik bo'lmagan xulosani taqdim etishi kerak, shu jumladan quyosh parki uchun atrof-muhit va ijtimoiy ta'sirni baholashning ijobiy va salbiy tomonlari.

2.2 XMK talablari

XMK Aloqador tomonlarni jalb qilish bo'yicha qo'llanmada aloqador tomonlarning ishtiroki "kompaniya va potentsial ta'sir ko'rsatadiganlar o'rtasidagi kengroq, yanada qamrab oluvchi va uzluksiz jarayonni tavsiflash vositasidir, bu bir qator faoliyat va yondashuvlarni o'z ichiga oladi va Loyihaning butun hayotini qamrab oladi". Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasining aniq maqsadlari quyidagilardan iborat:

Loyihaning hayot aylanishi davomida aloqador tomonlar guruhlarini aniqlash va toifalarga ajratishga ruxsat bering;

- Aniqlangan aloqador tomonlar guruhlarini profili, ularning manfaatlarini, loyiha bilan bog'liq muammolar/ta'sirlari va tashvishlari haqida tushuncha hosil qilish;
- Aloqador tomonlar guruhlarini bilan umumiy manfaatli masalalar bo'yicha doimiy hamkorlik va o'zaro tushunish va ishonchga asoslangan munosabatlarni rivojlantirishga imkon berish;
- Aloqador tomonlarni qiziqtirgan muammolar va sohalarni oldindan ko'ra bilish va o'z vaqtida hal qila olish;
- Madaniyatga mos ravishda Aloqador tomonlar guruhlariga ma'lumotlarning o'z vaqtida va etarli darajada oshkor etilishini ta'minlash; va
- Aloqador tomonlar guruhlarini bilan hamkorlik qilish natijasida o'rganishga ruxsat bering, bu esa o'z navbatida kelgusidagi ishtirok etish faoliyati haqida ma'lumot beradi.

2.3 YeTTB talablari

YeTTBning Ekologik va ijtimoiy siyosati Aloqador tomonlarning ishtirokini quyidagi elementlarni o'z ichiga olgan davomiy jarayon sifatida belgilaydi.:

- Aloqador tomonlarni aniqlash va tahlil qilish;
- Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasining;
- axborotni oshkor qilish;
- mazmunli maslahatlashuv va ishtirok etish;
- samarali shikoyat qilish tartibi yoki mexanizmi va
- tegishli aloqador tomonlarga doimiy hisobot berish.

Aloqador tomonlarni jalb qilish jarayoni loyihani rejalashtirishning eng dastlabki bosqichida boshlanishi va butun loyiha muddati davomida davom etishi kerak.

3. ALOQADOR TOMONLARNI ANIQLASH VA TAHLIL QILISH

Aloqador tomonlarni aniqlash Loyiha kontekstining hozirgi tushunchasini hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Aloqador tomonlarning ushbu tahlili Loyiha faoliyatiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan va/yoki ularga qiziqish bildiradigan shaxslar yoki guruhlarini aniqlaydi va ularni ta'sir/ta'sir ahamiyatiga qarab toifalarga ajratadi. Keyinchalik bu ma'lumotlar hamkorlik rejasini shakllantirish va loyihani amalga oshirish jarayonida Aloqador tomonlarning manfaatlarini hisobga olish usulini baholash uchun ishlatiladi.

3.1 Aloqador tomonlarni aniqlash

Aloqador tomon "loyiha/tashkilotning harakatlari, maqsadlari va siyosatlariga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan yoki ularga ta'sir qiladigan loyiha/tashkilotda bevosita yoki bilvosita ulushga ega bo'lgan shaxs, guruh yoki tashkilot". Demak, Aloqador tomonlar loyihaga ega bo'lgan qiziqish, ta'sir va nazorat darajasi jihatidan farq qilishi mumkin.

Kompaniya barcha aniqlangan aloqador tomonlarni ikkita asosiy guruhga ajratadi: ichki va tashqi aloqador tomonlar. Ichki aloqador tomonlarga Kompaniya va Kasaba uyushmalarining to'g'ridan-to'g'ri va bilvosita ishchi kuchi kiradi va tashqi aloqador tomonlarga boshqa barcha aloqador tomonlar, asosan mahalliy hamjamiyatlar, davlat tashkilotlari, etkazib beruvchilar, pudratchilar, NNTlar va boshqa barcha aloqador tomonlar kiradi.

IAL faoliyati uchun asosiy aloqador tomonlarning quyidagi ro'yxati aniqlangan va ular quyidagi **3.1-jadvalda** keltirilgan:

3-jadval 1: Aloqador tomonlar tafsilotlari

Aloqador tomonlar guruhlari	Aloqador tomon tavsifi
Ichki aloqador tomonlar	
IAL xodimlari va ishchi kuchi	Ushbu aloqador tomon quyidagilardan iborat: <ul style="list-style-type: none"> ■ IAL boshqaruvi; ■ IAL xodimlari; ■ irrigatsiya ishchilari; ■ Mavsumiy ishchilar. ■ Ichki xavfsizlik va favqulodda vaziyatlarda aloqador tomonlar
Kasaba uyushmalari	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sirdaryo kasaba uyushma qo'mitalari; ■ Qashqadaryo kasaba uyushma qo'mitalari.
Tashqi aloqador tomonlar	
Ta'sirlangan jamoalar, shu jumladan zaif guruhlar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu aloqador tomonlar Qashqadaryodagi Kasbi va Nishon tumanlari (to'g'ridan-to'g'ri ta'sirlangan 21 ta mahalla) va Sirdaryo viloyatlaridagi Oqoltin va Sardoba tumanlari (12 ta mahalla to'g'ridan-to'g'ri ta'sirlangan) tumanlaridir. Bular iqtisodiy ko'chirilishidan jabrlanganlardir. ■ Bunga, shuningdek, ayollar boshchiligidagi oilalar, ko'p bolali oilalar (5 dan ortiq), kam ta'minlangan oilalar, nogironlar, qarovsiz qariyalar kabi zaif guruhlar/shaxslar kiradi.
Mahallalar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu aloqador tomon an'anaviy hokimiyatga ega bo'lgan institutdir. Unga rahbar/rais boshchilik qiladi va o'zbek jamiyatida muhim rol o'ynaydi.

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhlari	Aloqador tomon tavsifi
Nano birlik pudratchilari va ularning ishchilari	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu aloqador tomon to'g'ridan-to'g'ri dehqonchilikda hosilni boshqarishda yordam beradi
Shartnoma fermer	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kompaniyaga paxta/g'alla yetkazib beruvchi mustaqil fermerlar.
Mahalliy pudratchilar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu aloqador tomonlar IAL tomonidan jalb qilingan ishchi kuchi yetkazib beruvchilar va pudratchilardan iborat.
Hukumat idoralari	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tashqi va savdo vazirligi ■ Qishloq xo'jaligi vazirligi ■ Suv xo'jaligi vazirligi ■ Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi ■ Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasi
Xalqaro kreditorlar/xalqaro tashkilotlar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Xalqaro moliya korporatsiyasi (IFC) ■ Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB) ■ Xalqaro mehnat tashkiloti (XMT) ■ Yaxshiroq paxta tashabbusi
STK/NNTlar:	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fermerlar uyushmasi; ■ Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston-Germaniya forumi; ■ Anti-Slavery International; ■ Xalqaro mehnat huquqlari forumi; ■ Bank soati; ■ O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi.
OAV	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu jamoatchilik fikriga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan axborot va axborot vositalariga tegishli.
Uchinchi tomon yordam telefoni operatori	<ul style="list-style-type: none"> ■ Top-Contact ishonch telefonini boshqaradi va barcha aloqador tomonlardan qo'ng'iroqlarni qabul qiladi.

3.2 Aloqador tomonlar xaritasini tahlil qilish

Aloqador tomonlarni tahlil qilish taklif etilayotgan Loyihaga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan shaxslar yoki guruhlarni aniqlash va ularni loyihaga ta'siri va Loyihaning ularga ta'siri bo'yicha saralash jarayonidir. Keyinchalik, ushbu ma'lumot loyiha rejasi, siyosati, dasturi yoki boshqa harakatlarda aloqador tomonlarning manfaatlarini hisobga olish usulini baholash uchun ishlatiladi.

Aloqador tomonlarni xaritalashdan maqsad:

- Belgilangan aloqador tomonlarning profilini va ularning Loyihadagi rollarini o'rganish;
- Har bir guruhning o'ziga xos muammolari, tashvishlari va Loyihadan har bir guruh o'zida saqlab qolgan umidlarini tushunish;
- Loyihaga ularning ta'sirini yoki Loyihaning ularga ta'sirini o'lchash;
- Ularning zaif tomonlarini tushunish; va
- Turli aloqador tomonlar guruhlari bilan muloqot qilishning eng samarali vositalarini tushuning.

Aloqador tomonlar guruhining ahamiyati Loyihaning aloqador tomonlarga ta'sirining kattaligi yoki aloqador tomonlar guruhining Loyiha faoliyatiga ta'siri darajasi (kuch, yaqinligi) hisobga olingan holda tasniflanadi. Loyiha uchun aloqador tomonlar guruhining ahamiyati va ular bilan hamkorlik qilish talabi ta'sir va ta'sirning

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

o'zaro ta'siri sifatida aniqlanadi. Muhimlik matritsasi **3.2-jadvalda** va aloqador tomonlarning tahlili va ta'sirining tavsifi quyidagi **3.3-jadvalda** tasvirlangan.

3-jadval 2: Aloqador tomonlarning ahamiyati va ishtiroki talabi

		Aloqador tomonlarga ta'sir qilish ehtimoli		
		Past	O'rtacha	Yuqori
ning kattaligi Ta'sir	Arzimas	Arzimas	Arzimas	Arzimas
	Kichik	Arzimas	Kichik	O'rtacha
	O'rtacha	Kichik	O'rtacha	Shoshilinch
	Yuqori	O'rtacha	Shoshilinch	Shoshilinch

3-jadval 3: Aloqador tomonlar tahlili va ta'siri

Ta'sir tabiati	Izoh
Yuqori ta'sir	Yuqori ta'sir ishtirok etish va qaror qabul qilish nuqtai nazaridan aloqador tomonning Loyihaga ta'sirining yuqori darajasini yoki aloqador tomon bilan hamkorlik qilishning yuqori ustuvorligini anglatadi..
O'rta ta'sir	O'rtacha ta'sir loyihada aloqador tomonning o'rtacha ta'siri va ishtirokini, shuningdek, aloqador tomonni jalb qilishning ustuvor darajasini anglatadi, bu na o'ta muhim, na ta'sir nuqtai nazaridan ahamiyatsiz.
Kam ta'sir	Kam ta'sir ishtirok etish va qaror qabul qilish nuqtai nazaridan aloqador tomonning Loyihaga ta'sirining past darajasini yoki ushbu aloqador tomonni jalb qilishning past ustuvorligini anglatadi.

Pastdan o'rtagacha yoki o'rtadan yuqorigacha bo'lgan vositachi toifalar, birinchi navbatda, ularning ta'siri va ahamiyati kontekstning o'ziga xos shartlariga yoki Loyihaning jamiyatga bo'lgan javoblariga qarab, o'sha muayyan diapazonda o'zgarishi mumkinligini anglatadi.

Aloqador tomonlarni qamrab olishi mumkin bo'lgan (to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita) yoki loyihaga qiziqish/ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan har qanday shaxs, guruh, muassasa yoki tashkilotni o'z ichiga oladi. Garchi ushbu hujjat barcha toifadagi Aloqador tomonlarni loyihaning butun tsikli bo'ylab qamrab olishga harakat qilgan bo'lsa-da, barcha potentsial Aloqador tomonlarni aniqlash va ularning butun Loyiha tsikliga ta'sir qilish darajasini aniqlash qiyin. Ta'kidlash joizki, ushbu Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi Loyihaning operatsion bosqichini qamrab olish uchun yangilangan. Shu sababli, Indorama Agro ushbu Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasini Loyiha tsiklining istalgan davri uchun qo'llanilishini ta'minlash uchun o'z vaqtida qayta ko'rib chiqadi.

3-jadval 4: Aloqador tomonlar profili va ta'sir xaritasi

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
Ta'sirlangan jamoalar	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu aloqador tomon loyiha hududiga yaqin joyda yashovchi va IAL operatsiyalari tomonidan bevosita ta'sir ko'rsatadigan jamoalarni o'z ichiga oladi.. 	<ul style="list-style-type: none"> IAL sayti va uning mumkin bo'lgan ta'siri haqida ma'lumot; Sifatli davlat xizmatlaridan va jamiyatni rivojlantirishning boshqa xizmatlaridan foydalanish imkoniyati; IALda ishga joylashish imkoniyatlari; Har qanday baxtsiz hodisa sodir bo'lganda favqulodda choralar ko'rish; Shovqin, havo va suv ifloslanishining jamiyatga minimal ta'siri; va Shikoyat yoki tashvishlarni bildirish mexanizmi. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyiha faoliyati natijasida aloqador tomonlar iqtisodiy ko'chishdan ta'sirlangan. Loyiha, shuningdek, ish imkoniyatlarini ko'paytirishga va keyinchalik daromadlarni oshirishga olib kelishi mumkin. Bunday jamoalarda osonlikcha avj olishi mumkin bo'lgan potentsial raqobat yoki qarindoshlik munosabatlarining oldini olish uchun ishga joylashish imkoniyatlari ochiq va mahalliy hamjamiyat a'zolariga ochiq bo'ladi. 	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu aloqador shaxs Loyihaga nisbatan jamoatchilik fikrini shakllantirish va Loyihaning uzluksiz ishlashini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. aloqador tomonlar guruhi loyiha ob'ektlarida malakali/yarim malakali ish o'rinlari, shuningdek, Loyiha davomida qishloq xo'jaligi va mavsumiy ishchilar kabi mahalliy resurslar sifatida jalb qilinishi mumkin. Bu aloqador tomonlar guruhi IAL uchun pudratchi va yetkazib beruvchi sifatida ham xizmatlar ko'rsatishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning aloqador tomonlarga ta'siri: katta Loyihaga aloqador tomonlarning ta'siri: O'rta 	Shoshilinch
<i>Mahalla rahbarlari</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bu aloqador tomon an'anaviy hokimiyatga ega bo'lgan institutdir. Unga rahbar/rais boshchilik qiladi 	<ul style="list-style-type: none"> Loyiha bo'yicha tegishli ma'lumotlarga ega bo'lish (masalan, shikoyatlar, 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning ushbu aloqador tomonlar guruhiga ta'siri potentsial ijtimoiy buzilishlar yuzaga kelgan taqdirda, 	<ul style="list-style-type: none"> Shunday qilib, bu guruh loyiha va uning faoliyatiga nisbatan jamiyatning idrokiga ta'sir 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning aloqador tomonlarga ta'siri: O'rta Loyihaga aloqador 	O'rtacha

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
	va o'zbek jamiyatida muhim rol o'ynaydi.	<p>favqulodda vaziyatlar tartibi va boshqaruv choralari);</p> <ul style="list-style-type: none"> Ijtimoiy investitsiyalardan foyda olish; Imkoniyatlar mavjud bo'lganda mahalliy aholini malakasini oshirishga o'rgatish. 	mahalliy aholi va mehnatga layoqatli aholi o'rtasida hududga ko'chib o'tadigan ijtimoiy buzilish potentsialini keltirib chiqaradi.;	o'tkazish qobiliyatiga ega.	tomonlarning ta'siri: O'rta	
Boshqa mahalliy jamoalar	<ul style="list-style-type: none"> Bu aloqador tomonlar guruhi IAL hududi tumanlarida yashovchi jamoalardan iborat. 	<ul style="list-style-type: none"> IAL sayti va uning mumkin bo'lgan ta'siri haqida ma'lumot; Sifatli davlat xizmatlaridan va jamiyatni rivojlantirishning boshqa xizmatlaridan foydalanish imkoniyati; Ishga joylashish imkoniyatlari; Har qanday baxtsiz hodisa sodir bo'lganda favqulodda choralar ko'rish; va Shikoyat yoki tashvishlarni bildirish mexanizmi. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihani ishga tushirish bosqichida ekanligini hisobga olib, mahalliy hamjamiyat uchun cheklangan tartibsizliklar kutilmoqda. Loyiha, shuningdek, ish imkoniyatlarini ko'paytirishga va keyinchalik daromadlarni oshirishga olib kelishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu aloqador shaxs Loyihaga nisbatan jamoatchilik fikrini shakllantirish va Loyihaning uzluksiz ishlashini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Aloqador tomonlar guruhi malakali/yarim malakali ishchilar kabi mahalliy resurslar sifatida jalb qilinishi mumkin. Ushbu aloqador tomonlar, shuningdek, Zavod uchun pudratchi va yetkazib beruvchi sifatida xizmatlar ko'rsatishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning aloqador tomonlarga ta'siri: O'rta Loyihaga aloqador tomonlarning ta'siri: O'rta 	O'rtacha

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
Virus ta'siriga nisbatan zaif aholi	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu Aloqador tomonlar guruhi ayollar boshchiligidagi oilalar, ko'p bolali oilalar (5 dan ortiq), kam ta'minlangan oilalar, nogironlar, qaramog'ida hech kim bo'lmagan keksalar va boshqalar kabi zaif guruhga tegishli. 	<ul style="list-style-type: none"> IAL sayti va uning mumkin bo'lgan ta'siri haqida ma'lumot; Sifatli davlat xizmatlaridan va jamiyatni rivojlantirishning boshqa xizmatlaridan foydalanish imkoniyati; Ishga joylashish imkoniyatlari; Har qanday baxtsiz hodisa sodir bo'lganda favqulodda choralar ko'rish; va Shikoyat yoki tashvishlarni bildirish mexanizmi. 	<ul style="list-style-type: none"> Zaif odamlarning yomon ijtimoiy va iqtisodiy sharoitlarini hisobga olgan holda, bo'linma guruh uchun jalb qilish yo'llarini ta'minlashi kerak bo'lishi mumkin; Ushbu Aloqador tomonlar guruhi mavjud bo'limda yoki bo'lim kengaytirilgan taqdirda potentsial ishga joylashish imkoniyatlaridan foydalanishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu Aloqador tomonlar guruhining Birlikka ta'siri cheklangan. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: O'rta Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: O'rta 	O'rta
Ishchi kuchi	<ul style="list-style-type: none"> Bu Aloqador tomon IAL xodimlari, shartnoma asosida tuzilgan fermerlar, irrigatsiya ishchilari, maydalagich rahbarlari va mavsumiy ishchilardan iborat. 	<ul style="list-style-type: none"> to'g'ridan-to'g'ri ishga joylashish imkoniyatlari; eng kam ish haqini to'lash kabi iqtisodiy manfaatlar; Ta'lim va kirish dasturlari; Loyiha bo'yicha tegishli ma'lumotlarni olish; 	<ul style="list-style-type: none"> Loyiha ushbu guruhga IAL xodimlari va shartnoma asosida ishlaydigan ishchilar/fermerlar sifatida ishga joylashish imkoniyatini beradi. Agar ishchilar tomonidan tegishli xavfsizlik choralari ko'rilmasa, Loyiha sog'liq va 	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu Aloqador tomonlarning ishtiroki Loyihani muammosiz amalga oshirish uchun muhim ahamiyatga ega. Bu guruh jamoatchilik fikrini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Agar mehnat talablari, sog'liq va xavfsizlik choralari 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: O'rta Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: Yuqori 	Shoshilinch

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
	<ul style="list-style-type: none"> Nogiron ishchilar, maktabgacha yoshdagi bolalari bo'lgan ayollar (6 yoshgacha) kabi zaif ishchilar. 	<ul style="list-style-type: none"> Tengsizlikni keltirib chiqaradigan sharoitlardan xoli xavfsiz muhitda ishlash. 	<p>xavfsizlikka tahdid solishi mumkin.</p>	<p>rioya qilinmasa, loyiha imidjiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan ziddiyat va norozilik xavfi paydo bo'lishi mumkin.</p>		
Yetkazib beruvchi va pudratchilar	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu Aloqador tomonlar guruhi loyihada ishtirok etgan pudratchilardan, masalan, materiallarni yetkazib beruvchilardan iborat. 	<ul style="list-style-type: none"> Mintaqaviy va shahar xo'jalik faoliyatining dinamikligi tufayli iqtisodiy foyda; tegishli biznes imkoniyatlari haqida ma'lumot olish; Favqulodda vaziyatlarda javob berish va E va I talablariga muvofiqligini almashish; Yetkazib beruvchilar va pudratchi tomonidan bildirilgan shikoyatlar va favqulodda vaziyatlarga javob berish; bilvosita bandlik imkoniyatlarini oshirish. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyiha mintaqadagi ushbu guruhga barqaror biznes imkoniyatini beradi. 	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu Aloqador tomonlar guruhi Loyihaning uzluksiz ishlashi va o'z vaqtida amalga oshirilishi uchun juda muhim; Ushbu guruh loyihaga nisbatan jamoatchilik fikrini shakllantirishda ham muhim rol o'ynashi mumkin. Ushbu guruh Loyiha uchun tuzilgan foyda almashish rejalarini amalga oshirishda Aloqador tomon bo'ladi. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: Kichik Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: O'rta 	Kichik
Ichki xavfsizlik va favqulodda vaziyatlarda Aloqador tomonlar	<p>Bu Aloqador tomonlar guruhlarini o'z ichiga olgan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Xavfsizlik xodimlari; 	<ul style="list-style-type: none"> Xavfsizlik bilan bog'liq doimiy chora-tadbirlar va favqulodda vaziyatlar rejasi 	<ul style="list-style-type: none"> Loyiha ushbu guruhni ish bilan ta'minlaydi; Tegishli xavfsizlik choralari ko'rilmasa, 	<ul style="list-style-type: none"> Ushbu Aloqador tomon Loyihani muammosiz amalga oshirish uchun juda muhimdir. 	<ul style="list-style-type: none"> Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: Kichik 	O'rtacha

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Yong'in xizmati; ■ Sog'liqni saqlash muassasalari 	<p>va tartiblarini almashish;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Minimal yo'l harakati buzilishi, baxtsiz hodisalar va favqulodda vaziyatlarni ta'minlash; ■ Xavfsizlik qoidalariga rioya qilish va barcha ishchilar va jamoat xavfsizligi va favqulodda vaziyatlar protokoli bo'yicha hamkorlik qilish; ■ Tengsizlikni keltirib chiqaradigan sharoitlardan xoli xavfsiz muhitda ishlash; ■ Favqulodda vaziyatlarni ulashish. 	<p>loyiha salomatlik va xavfsizlikka tahdid solishi mumkin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu guruh har qanday favqulodda vaziyatlarni himoya qilish va yumshatishda muhim rol o'ynaydi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: Yuqori 	
Kreditorlar va investorlar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ushbu Aloqador tomonlar guruhiga Loyihaga investitsiya imkoniyatlarini baholayotgan investorlar kiradi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ E va I muvofiqligi; ■ Barcha ishchilar uchun xavfsiz muhitni ta'minlash; ■ Xavfsizlik protokoliga rioya qilish; ■ Muntazam monitoring va hisobot. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning ushbu Aloqador tomonlar guruhiga ta'siri birinchi navbatda Loyiha faoliyatiga taalluqlidir. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ushbu Aloqador tomonlar guruhining Loyihaga ta'siri, birinchi navbatda, Loyihaning moliyaviy imkoniyatlarini aniqlash bilan bog'liq bo'ladi. ■ Milliy qoidalar va qoidalarga qo'shimcha ravishda, Loyiha ushbu moliya 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: Kichik ■ Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: Yuqori 	O'rtacha

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
				institutlarining ichki standartlariga rioya qilishi shart.		
Hukumat va nazorat qiluvchi organlar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ushbu Aloqador tomonlar guruhi loyihaga tegishli turli ruxsatnomalar va litsenziyalar uchun mas'ul bo'lgan tuman, shtat va milliy darajadagi nazorat qiluvchi organlardan iborat edi. ■ Bunga quyidagi davlat organlari kiradi: <ul style="list-style-type: none"> ■ Hokimliklar ■ Tashqi va savdo vazirligi ■ Qishloq xo'jaligi vazirligi ■ Suv xo'jaligi vazirligi ■ Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi ■ Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihalar haqida ma'lumot olish (vaqt, potentsial ta'sirlar, foyda) ■ Iqtisodiy rivojlanishga ko'maklashish ■ Aniq aloqa kanallarini o'rnatish ■ Milliy qonunlar va talablarga muvofiqi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning ushbu Aloqador tomonlar guruhiga ta'siri ahamiyatsiz bo'ladi. ■ Biroq, IAL barcha amaldagi milliy ko'rsatmalar, siyosat va qonunlarga rioya qilishi kutilmoqda. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ushbu Aloqador tomonlar guruhi ustuvor ahamiyatga ega, chunki bu guruh Loyiha faoliyati uchun zarur bo'lgan ruxsatnomalar va litsenziyalarni taqdim etadi. ■ Ushbu Aloqador tomonlar guruhi Loyihaning bir necha kunga to'xtatilishiga yoki ishni to'xtatishiga va/yoki Loyihadan jarimalar va jarimalar undirilishiga olib kelishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: Kichik ■ Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: Yuqori 	Shoshilinch
OAV	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu Aloqador tomonlar guruhi mintaqaviy va 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aholini xabardor qilish uchun Loyiha bo'yicha 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri Loyiha faoliyatining 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aloqador tomonlar guruhining Loyihaga ta'siri mahalliy, milliy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador 	O'rtacha

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
	<p>milliy matbuotdan (ham bosma, ham audio-vizual) iborat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ushbu Aloqador tomonlar guruhi Loyiha haqida xabardorlik va jamoatchilik fikrini shakllantirishda juda muhim rol o'ynashi mumkin. 	<p>tegishli ma'lumotlarni olish (muddati, mumkin bo'lgan ta'siri, foydalari);</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihani ishlab chiqish bo'yicha o'z auditoriyalari uchun tegishli va qiziqarli ma'lumotlarni tarqatish. 	<p>tabiati tufayli juda cheklangan bo'lishi mumkin.</p>	<p>va potentsial xalqaro Aloqador tomonlarning Loyihaga nisbatan fikrlarini shakllantirishga bog'liq bo'lishi mumkin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning yomon ekologik va ijtimoiy ko'rsatkichlari haqida hisobot berish. 	<p>tomonlarga ta'siri: Kichik</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: Yuqori 	
Hududda faoliyat yuritayotgan NNT/NNTlar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bu Aloqador tomonlar guruhi inson huquqlari, advokatlik va jamiyatni rivojlantirish sohasida faoliyat yurituvchi mintaqaviy, milliy guruhlardan iborat. Bularga quyidagilar kiradi: <ul style="list-style-type: none"> ■ - Fermerlar uyushmasi; ■ - Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston-Germaniya forumi; ■ - Xalqaro qullikka qarshi; ■ - Xalqaro mehnat huquqlari forumi; 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihalar holati haqida ma'lumot olish; ■ potentsial salbiy ekologik va ijtimoiy ta'sirlar; ■ Davlat xizmatini takomillashtirish va iqtisodiyotni rivojlantirish. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri Loyiha faoliyatining tabiati tufayli cheklangan bo'lishi mumkin; ■ strategik ijtimoiy sarmoya ittifoqlarini tuzish. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aloqador tomonlar guruhining Loyihaga ta'siri mahalliy, milliy va potentsial xalqaro Aloqador tomonlarning Loyihaga nisbatan fikrlarini shakllantirishga bog'liq bo'lishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: Kichik ■ Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: O'rta 	O'rtacha

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Aloqador tomonlar guruhi	Aloqador tomonning qisqacha ma'lumoti	Aloqador tomonlarning qiziqishi	Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri	Loyihaga Aloqador tomonning ta'siri	Ta'sir / ta'sirning kattaligi	Aloqador tomonlarning ahamiyati
	<ul style="list-style-type: none"> ■ - Bank soati; ■ - O'zbekiston Xotin-qizlar qo'mitasi. 					
Kasaba uyushmasi	<p>Ushbu Aloqador tomonlar guruhi o'z ichiga oladi</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sirdaryo kasaba uyushma qo'mitasi; ■ Qashqadaryo kasaba uyushma qo'mitasi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mehnat sharoitlari, mehnat sharoitlari, farovonlik, jamoaviy bitimlar, uyushmalar erkinligi bo'yicha ishchilarning manfaatlari. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning ushbu Aloqador tomonlar guruhiga ta'siri potensial ish tashlash yoki rahbariyat va ishchilar o'rtasida kasaba uyushmasi orqali talab qilinadigan har qanday shikoyatlar bo'lsa bo'ladi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aloqador tomonlar guruhining Loyihaga ta'siri, ehtimol, loyihaga nisbatan ishchilar o'rtasida fikr shakllanishiga bog'liq bo'lishi mumkin. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Loyihaning Aloqador tomonlarga ta'siri: O'rta ■ Loyihaga Aloqador tomonlarning ta'siri: O'rta 	O'rtacha

4. IAL DAGI OLDINGI JALB QILISH FAOLIYATI

IAL Loyiha ob'ektlari yaqinida joylashgan Mahalla Fuqarolar Yig'ini (MFY) yoki Mahallalar bilan hamkorlik qilmoqda. Uchrashuvlardan ko'zlangan maqsad har bir hudud bo'yicha Loyiha JAMlarini tanishtirish, kompaniya faoliyati va mahallalar bilan hamkorlik qilish niyatlari haqida umumiy ma'lumot berishdan iborat. Ushbu uchrashuvlar davomida Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi (Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi) ham o'rtoqlashadi. Sirdaryoda ham, Qashqadaryoda ham quyidagi mahallalar bilan tanishuv uchrashuvlari o'tkazildi:

4-jadval 1: Mahalla (MFY) majlislari

	Manzil	MFY
Sirdaryo viloyati	Sardoba tumani	Kurgontepa, Dustlik, Yurtdosh, Otayurt, Birlik
	Oqoltin tumani	Shodlik, Yangi Toshkent, A.Navoiy, Sahovat, Kurkam diyor, Yangi davr, Ahillik
Qashqadaryo viloyati	Kasbi tumani	Nazartepa, Cho'lquvar, Qamashi, Xo'jaki, Mushqqoqi, Nurobod, Jarko'ja, Paxtakor, Fazli, Muglon
	Nishon tumani	Kaptari, Oydin, Balxiyak, Katta anhor, Qirqquloch, Samarqand, Shirinobod, Ko'ksoy, A.Qodiriy, Istiqbol, Yangiobod

Quyida kompaniya veb-saytida yakuniy Atrof-muhitga ijtimoiy ta'sirni baholash hisoboti oshkor qilinganidan keyin IAL tomonidan amalga oshirilgan Aloqador tomonlarning ishtiroki faoliyatining qisqacha mazmuni keltirilgan;

- EIB departamenti IALning dala darajasidagi xodimlari (masalan, zona menejeri, hududiy agronom, viloyat ustasi va h.k.) bilan bir qator tumanlarda joylashgan Loyiha doirasidagi AK vakillari bilan bir qator uchrashuvlar o'tkazdi. Bu jarayonda asosiy Aloqador tomonlar MFY raisi, faol ayollar, yoshlar yetakchilari, hokim o'rinbosarlari, diniy yetakchilar, ko'cha yetakchilari va boshqalar bo'ldi. Muloqot yig'ilishlarida yoritilgan asosiy mavzular IAL siyosati va Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi, zarur hamjamiyatni xabardor qilish bilan bog'liq edi. loyihani qo'llab-quvvatlash, jamiyatning shikoyatlarini qabul qilish, loyiha faoliyati bilan bog'liq sog'liqni saqlash va xavfsizlik masalalarini muhokama qilish va h.k. Jamiyat vakillari bilan o'tkazilgan hamkorlik faoliyati haqida batafsil ma'lumot uchun **D ilovasiga** qarang;
- Aholi farovonligini oshirish chora-tadbirlari doirasida IAL paxta terimi tugallangan mahalla fuqarolar yig'ini aholisiga paxta poyalarini tarqatadi. Ushbu nafaqa uchun nafaqa oluvchilar ro'yxati tegishli mahalla raisi bilan kelishilgan holda tanlanadi va ular mahallaning ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlami, masalan, muhtoj va kam ta'minlangan oilalar, nogironlar, boquvchisini yo'qotgan oilalar va boshqalardan iborat.
- IAL 2022 yilda Yaxshi Paxta Tashabbusi(YaPT) auditini muvaffaqiyatli o'tkazdi, unda YaPT auditorlari uchun barcha asosiy Aloqador tomonlar (masalan, mahalla raislari va boshqa jamoat rahbarlari, turli toifadagi ishchilar va boshqalar) bilan maslahatlashuvlar tashkil etildi.
- AL 2022-yil oktabr oyida Nishon tumanidagi 10 ta mahallada "Nishon tumani umumta'lim maktablarini 1-oktabrni O'qituvchilar va murabbiylar kuniga bag'ishlashga rag'batlantirish" mavzusida maktab o'qituvchilari va direktorlari bilan muloqot dasturlarini o'tkazdi. Shuningdek, maktab o'qituvchilariga maktab o'quvchilarining paxta dalalariga chiqishining oldini olish, bolalar mehnati va/yoki paxta dalasiga majburlash bilan bog'liq har qanday muammolarning oldini olishning ahamiyati to'g'risida tushuntirishlar berildi;

- IALning EIB va KB bo'limi vakillari IALning yangi siyosatlarini va Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi funksiyasi haqida xabardorlikni oshirish maqsadida bir nechta tumanlarda turli joylarda IAL operatsiyalarida ishtirok etuvchi turli toifadagi ishchi kuchi bilan bir necha uchrashuvlar tashkil qilishdi. Xuddi shunday dasturlar boshqa Aloqador tomonlar guruhlarini, jumladan, Rivojlanish moliya institutlari (Jahon banki, OTB), kasaba uyushmalari vakillari, paxta terimchilari va boshqalar bilan ham tashkil etildi. Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi-dekabr 2022-yilda jami 18 ta dastur tashkil etildi.

Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi kanali orqali olingan ba'zi asosiy tashvishlar yoki so'rovlar va so'nggi bir necha oy ichida IAL tomonidan amalga oshirilgan harakatlar quyida keltirilgan:

4 2-jadval: IAL tomonidan qabul qilingan asosiy tashvishlar/mulohazalar va ko'rilgan choralar

Raqami	Aloqador tomonlarning asosiy tashvishlari/fikrlari	IAL tomonidan qabul qilingan chora
1	O'qoltin tumanidagi "Shodlik" va "Yangi Toshkent" massivida og'ir texnikalar harakati natijasida chang hosil bo'layotgani haqida shikoyatlar.	Yerni o'zlashtirish loyihasi doirasida lazerli tekislash ishlari olib borilayotganda chang hosil bo'lgan. Muammo inobatga olinib, shamolli kunlarda ishlar bajarilmagan, haydovchilarga esa past tezlikda ishlash ko'rsatmasi berilgan.
2	Oqoltin tumanidagi "A Navoiy" mahalla fuqarolar yig'inida mavsumiy ishchilarning ish haqi to'lanmaganligi, Bo'ston, O'qoltin tumanidagi sug'orish xodimlarining ish haqi to'lash bo'yicha shikoyatlar.	Bajarilgan ishlar buxgalterlar bilan tekshirildi. Tasdiqlangan ishlar uchun to'lovlar amalga oshirildi. Jild asosidagi ishlar kelishib olindi.
3	Kasbi tumanidagi Nazartepa, Nishon tumanidagi Kaptarli va Qirqquloqch, Sardoba tumanidagi Qo'rg'ontepa va Yurtdosh mahallalarida chiqindilarni tozalashga ko'maklashish.	Kompaniya mahalliy aholi tomonidan tashlab ketilgan chiqindilarni tozalashga yordam berib kelmoqda. Mahalla yetakchilari o'sha tozalangan joylarni toza saqlash, ko'proq chiqindi to'kilishiga yo'l qo'ymaslik mas'uliyatini o'z zimmasiga oldi.
4	Sirdaryo viloyatidagi bolalar bog'chalarini ta'mirlash/bino qilish.	Sirdaryo viloyatida ikkita bog'cha to'liq ta'mirlandi.
5	Kasbi tumanidagi Mushqqoqi va Paxtator, Nishon tumanidagi Kaptarli, Shirinobod, Ko'ksoy, Yangiobod va Istiqbol, Sardoba tumanidagi Qurkam diyor qishloq yo'llarini ta'mirlash/tekislash.	Kompaniya mahalliy aholiga yo'l tekislash texnikasi bilan yordam beradi.
6	Bo'sh turgan binoni tikuv fabrikasiga aylantirish yoki tikuv mashinalari kabi jihozlar bilan ta'minlash, an'anaviy gilamchilik kabi korxonalarini rivojlantirish orqali mahalliy tadbirkorlik subyektlarini yaratishni qo'llab-quvvatlash.	Loyiha muhokama qilinmoqda.
7	Kasbi tumanidagi "Yurtdosh", "Jarkova" mahallalarida ishsiz yoshlar, erkaklar va ayollar uchun ish o'rinlari yaratish.	Har bir mahalla rahbari IAL bilan ishlashga qiziqqan shaxslar ro'yxatini va ularning malakasini tayyorlab jo'natishi kelishib olindi. Keyin ro'yxat, agar mavjud

Raqami	Aloqador tomonlarning asosiy tashvishlari/fikrlari	IAL tomonidan qabul qilingan chora
		bo'lsa, ochiq lavozimlar uchun keyingi tanlash uchun HRga yuboriladi.
8	Kaptaridagi uylarni, Nishon tumanidagi Oydindagi issiqxonalarini, Sardoba tumanidagi Otayurtdagi eski binolarni ta'mirlash.	Har ikki viloyatda kuchli yomg'ir va yong'in oqibatida zarar ko'rgan uylar kompaniya tomonidan ta'mirlash va ta'mirlash ishlariga ko'maklashdi.

5. ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

Loyiha Loyihaning amal qilish muddati davomida aniqlangan asosiy aloqador tomonlar guruhlar bilan muntazam hamkorlik qiladi. Ushbu jalb qilish tadbirlarining asosiy maqsadi manfaatdor tomonlarga IAL bilan samarali va madaniy jihatdan mos ravishda o'zaro aloqada bo'lishga imkon berishdir.

Table 5-1: Aloqador tomonlarni jalb qilish rejasi

DAVRI	MANFATLI TOHBARLAR GURUH(lari)	MAQSAD	JALB QILISH USULI	IAL Responsible Departments
YANVAR - MART	Nano birlik pudratchilari	<ul style="list-style-type: none"> 2023 qishloq xo'jaligi yili uchun yangi shartnomalarni muhokama qilish; NUC bilan yangi ish shartlari va shartlari bo'yicha muzokaralar. 	Guruh uchrashuvlari, Mahalliy ishchi Telegram guruhlarida ma'lumotlarni joylashtirish, Axborot varaqlarini tarqatish.	Ishlab chiqarish birliklari, KB, GR
	Viloyat va tuman hokimliklari	<ul style="list-style-type: none"> 2023 qishloq xo'jaligi yili uchun rejalashtirish; 2023 yil uchun resurslarni taqsimlash (suv, er va qishloq xo'jaligi materiallari); Ishlab chiqarish rejalarini muhokama qilish (kutilayotgan rentabellik, soliqlar va boshqalar). 	Meetings	GR
	Shartnomali fermerlar	<ul style="list-style-type: none"> 2023 qishloq xo'jaligi yili uchun yangi shartnomalar muhokamasi va muzokaralari 	Uchrashuvlar; Mahalliy ishchi Telegram guruhlarida ma'lumotlarni joylashtirish.	Tijorat bo'limi, Shartnomali dehqonchilik birliklari, GR.
	Havza boshqarmasining irrigatsiya tizimlari; Tuman irrigatsiya boshqarmalari	<ul style="list-style-type: none"> 2023 yil uchun suv resurslarini boshqarish masalalari muhokamasi 	Meetings	GR, Sug'orish boshqarmasi

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

DAVRI	MANFATLI TOHBARLAR GURUH(lari)	MAQSAD	JALB QILISH USULI	IAL Responsible Departments
	Kasaba uyushmalari	<ul style="list-style-type: none"> Kasaba uyushmalari uchun yangi shartnomalar, yangi ish shartlarini muhokama qilish;Other pending issues Kasaba uyushmalari uchun yangi shartnomalar, yangi ish shartlarini muhokama qilish; Boshqa kutilayotgan muammolar 	Oylik yig'ilish; Zarur bo'lganda shoshilinch yig'ilishlar; Elektron pochta yozishmalari.	EIB, GR, KB
	To'g'ridan-to'g'ri ishchilar	<ul style="list-style-type: none"> Ishning borishi va yechimini kutayotgan masalalar bo'yicha haftalik muntazam yig'ilishlar; Shiyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi xabardorligi bo'yicha uchrashuvlar, asosiy tashvishlar va ish munosabatlarini yaxshilash bo'yicha tavsiyalar to'plash, Shiyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi va ishdan qoniqish bo'yicha miqdoriy so'rov. 	Guruh uchrashuvlari, Yuzma-yuz uchrashuvlar Axborot taxtasi, Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi tadqiqoti, Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi qutilari, Call Center, xatlar, elektron pochta.	EIB, KB, SXE, Tegishli bo'limlar
	NNT va nodavlat notijorat tashkilotlari	<ul style="list-style-type: none"> NNTning muammolari va Kompaniya faoliyati va faoliyati bilan bog'liq masalalarni muhokama qilish. Kompaniya siyosati va protseduralari hamda yangiliklarni jamoatchilikka oshkor qilish. 	Uchrashuvlar, Elektron pochta yozishmalari	BOD, EIB
	Kreditorlar (IFC, EBRD, OTB)	<ul style="list-style-type: none"> ESAP yutuqlari bo'yicha ikki haftada muntazam uchrashuvlar; ESMSni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar; Ommaviy ma'lumotni oshkor qilish bo'yicha muhokamalar. 	Uchrashuvlar, Video konferentsiya, Elektron pochta yozishmalar	DG, CFO, BOD, EIB, SXE
	Mahalliy jamoalar	<ul style="list-style-type: none"> Jamiyat yetakchilari bilan har oyda muntazam uchrashuvlar o'tkazish; Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi bilan bog'liq fikr-mulohazalar va kompaniya faoliyati bo'yicha fokus-guruh muhokamalari; 	Muntazam oylik uchrashuvlar, Jamoatchilik murojaatlari va shikoyatlari asosida vaqtinchalik uchrashuvlar o'tkazish;	EIB, GR, SXE, Ishlab chiqarish birliklari,

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

DAVRI	MANFATLI TOHBARLAR GURUH(lari)	MAQSAD	JALB QILISH USULI	IAL Responsible Departments
		<ul style="list-style-type: none"> Tegishli uchrashuvlar va muhokamalarni so'rash; shikoyatlar bilan bog'liq uchrashuvlar va muhokamalar; dalalarga tutash hududlarda erni tayyorlash ishlari boshlanishi to'g'risida ma'lumot; Mart oyining o'rtalarida boshlanishi kerak bo'lgan erni tayyorlash ishlari munosabati bilan yo'l harakati faollashishi haqida ma'lumot. 	Fokus-guruh muhokamalari; Xatlar, Telegram xabarlar; Qo'ng'iroqlar markazi va Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi qutilari.	Nano birlik pudratchilari
Aprel - iyun	Nano birlik pudratchilari	<ul style="list-style-type: none"> Ish shartlari va munosabatlarini o'rgatish, shu jumladan to'lov tartiblari va rag'batlantirishlarni taqsimlash (HR); Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi xabardorligi bo'yicha trening (EIB); Salomatlik va xavfsizlik bo'yicha trening (SXE); Uchinchi tomonning ishlash shartlari va shartlari bo'yicha trening (EIB, SXE); Aloqa va axloq bo'yicha trening (EIB). Qishloq xo'jaligi faoliyati davomida ish bilan ta'minlash. 	Trening mashg'ulotlari, Uchrashuvlar, Axborot materiallari.	EIB, KB, SXE, Ishlab chiqarish birligi menejerlari
	Viloyat va tuman hokimliklari	<ul style="list-style-type: none"> Qishloq xo'jaligini rivojlantirish va ishlab chiqarishni rivojlantirish bo'yicha haftalik yig'ilishlarni muntazam o'tkazish; Mahalliy hokimliklar tomonidan taklif etilayotgan KIM faoliyatini muhokama qilish, amalga oshirish uchun yo'l xaritasini tayyorlash; Boshqa dolzarb masalalarni muhokama qilish. 	Uchrashuvlar, Xat yozishmalari	GR, EIB

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

DAVRI	MANFATLI TOHBARLAR GURUH(lari)	MAQSAD	JALB QILISH USULI	IAL Responsible Departments
	Shartnomali fermerlar	<ul style="list-style-type: none"> Ish shartlari va munosabatlarini o'rgatish, shu jumladan to'lov tartiblari va rag'batlantirishlarni taqsimlash (KB); Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi xabardorligi bo'yicha trening (EIB); Uchinchi tomonning ishlash shartlari va shartlari bo'yicha trening (EIB, SXE); Mavsumiy ishchilarni safarbar etish va uchinchi tomon ishchilarini yangi ish sharoitlariga o'qitishni qo'llab-quvvatlash; Mavsumiy ishchilar uchun gender sezgirligi bo'yicha treninglar, shu jumladan GBVHning oldini olish. Qishloq xo'jaligi faoliyati davomida ish bilan ta'minlash. 	Trening mashg'ulotlari, Uchrashuvlar, Axborot materiallarini tarqatish.	Shartnoma xo'jaligi bo'limi, Shartnomali fermer xo'jaligida gender bo'yicha maxsus mutaxassis, EIB, KB, SXE
	Kasaba uyushmalari	<ul style="list-style-type: none"> Kasaba uyushmalari rejaları va hal qilinishi kutilayotgan masalalarni muhokama qilish. Kasaba uyushmalari ning asosiy muammolari va tavsiyalari. 	Oylik uchrashuvlar; Zarur bo'lganda shoshilinch yig'ilishlar; Elektron pochta yozishmalari.	EIB, GR, KB
	To'g'ridan-to'g'ri ishchilar	<ul style="list-style-type: none"> Ishning borishi va yechimini kutayotgan masalalar bo'yicha haftalik muntazam yig'ilishlar; Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi xabardorligi bo'yicha uchrashuvlar, asosiy muammolar va ish munosabatlarini yaxshilash bo'yicha tavsiyalar to'plash; HR va SXE treninglari. 	Guruh uchrashuvlari, Yuzma-yuz uchrashuvlar Axborot taxtasi, Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi tadqiqoti, Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi qutilari, Call Center, xatlar, elektron pochta.	EIB, KB, SXE, Tegishli bo'limlar

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

DAVRI	MANFATLI TOHBARLAR GURUH(lari)	MAQSAD	JALB QILISH USULI	IAL Responsible Departments
	NNT va nodavlat notijorat tashkilotlari	<ul style="list-style-type: none"> NNTning muammolari va Kompaniya faoliyati va faoliyati bilan bog'liq masalalarni muhokama qilish. 	Har choraklik yig'ilish, Elektron pochta yozishmalari	BOD, EIB
	Kreditorlar (IFC, EBRD, OTB)	<ul style="list-style-type: none"> ESAPni amalga oshirish bo'yicha ikki haftada bir marta muntazam uchrashuvlar o'tkazish; ESMSni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar; Mustaqil Audit Maslahatchisi (WSP)ning XMK va YeTTB a'zolari bilan birgalikda uchinchi monitoring tashrifi. 	Saytga tashriflar, Uchrashuvlar, Video konferentsiya, Elektron pochta yozishmalar	DG, CFO, BOD, EIB, SXE, Ishlab chiqarish birliklari, Shartnoma xo'jaligi birligi
	Mahalliy jamoalar	<ul style="list-style-type: none"> Jamiyat yetakchilari bilan har oyda muntazam uchrashuvlar o'tkazish; Yillik EIB hisoboti natijalari haqida ma'lumot; Ekinlarga zarar yetkazilishining oldini olish bo'yicha yig'ilishlar; Mavsumiy ishchilarni safarbar qilish to'g'risidagi e'lonlar va taklif qilinadigan ish sharoitlari to'g'risidagi ma'lumotlar; KIM so'rovlarini muhokama qilish va amalga oshirish; 2023-yilda bahoriy bayramlarni nishonlash (8-mart Xalqaro xotin-qizlar kuni, 21-mart Navro'z, 21-aprel Ramazon hayiti) va bahorgi bayramlar munosabati bilan aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamini qo'llab-quvvatlash bo'yicha tadbirlarni muhokama qilish; shikoyatlar bilan bog'liq uchrashuvlar va muhokamalar; 	Muntazam oylik uchrashuvlar, Jamoatchilik murojaatlari va shikoyatlari asosida vaqtinchalik uchrashuvlar o'tkazish; Xatlar, Telegram xabarlari; Qo'ng'iroqlar markazi va Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi qutilari.	EIB, GR, SXE, Ishlab chiqarish birliklari, Nano birlik pudratchilari

ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI

DAVRI	MANFATLI TOHBARLAR GURUH(lari)	MAQSAD	JALB QILISH USULI	IAL Responsible Departments
		<ul style="list-style-type: none"> • dalalarga tutash hududlarda erni tayyorlash ishlari boshlanishi to'g'risida ma'lumot; • Yaylov va ekin qoldiqlarini taqsimlash uchun vaqtincha yer ajratishni tayyorlash va muhokama qilish (pichan).		

6. ROL VA MAS'ULIYAT

Loyiha darajasida belgilanishi kerak bo'lgan loyiha JAM'lari Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasini amalga oshirish uchun javobgar bo'ladi. Loyiha JAMning EIB Katta menejeriga muntazam hisobotlarni taqdim etadi. Tegishli xodimlarning vazifalari quyida ko'rsatilgan:

Jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha mutaxassis, IAL - Mintaqaviy daraja

- Loyiha JAMs jamiyat uchun birinchi aloqa nuqtasi bo'lib, shuning uchun hamjamiyat aloqalarini o'rnatish, ayniqsa ACLar va ular bilan yaxshi munosabatlarni saqlash uchun javobgardir;
- Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasining har kuni amalga oshirilishiga rahbarlik qilish va loyiha bilan shug'ullanuvchi barcha tomonlar/bo'limlar tomonidan Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasining kundalik ishini, amalga oshirilishini boshqarish;
- IAL operatsiyalari atrofidagi jamoalarga maslahat va treninglar tashkil etishni o'z ichiga olgan ijtimoiy xizmatlarni ishlab chiqish va taqdim etish;
- Tashqi Aloqador tomonlardan kelib tushgan shikoyatlarni ro'yxatga olish. Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi kanallarining tavsifi C ilovasida keltirilgan;
- Tashqi Aloqador tomonlar bilan bog'liq bo'lgan aniq shikoyatlarni hal qilish;
- Ommaviy uchrashuvlar, risolalar, bukletlar va broshyuralarni tarqatish orqali barcha Aloqador tomonlar o'rtasida doimiy hamkorlikni ta'minlash;
- Hujjatlashtirilgan yig'ilish bayonnomalari orqali Aloqador tomonlar bilan hamkorlik yozuvlarini yuritish;
- IAL operatsiyalari va uning atrofidagi zarar ko'rgan jamoalar bilan muntazam aloqada bo'lish, ayniqsa mahallalarga muntazam tashriflar va mahallalar bilan hamkorlik qilish orqali. Loyiha faoliyati yuzasidan fikr-mulohazalarni kuzatib borish va yangilanishlarni taqdim etish, agar mavjud bo'lsa, zaif guruhlar bilan muloqotni ta'minlash;
- Barcha pudratchilar/yetkazib beruvchilar Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasiga rioya qilishlarini ta'minlash bo'yicha faoliyatni nazorat qilish/monitoring va muvofiqlashtirish;
- Aloqador tomonlar bilan maslahatlashish va ishtirok etish uchun yozuvlarni yuritish (A va B ilovasiga qarang).
- Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasida belgilangan tadbirlarni, ayniqsa, shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini bajarishda EIB jamoasi bilan hamkorlik qilish;
- Vazifalar bo'yicha qabul qilingan shikoyatlar qayta ko'rib chiqish uchun markazlashtirilgan Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi jurnaliga hujjatlashtirilganligini ta'minlash.
- Zarar ko'rgan jamoalardan KIM so'rovlarini qabul qilish va yozib olish va rahbariyatdan ruxsat olgandan so'ng amalga oshirilishini nazorat qilish.
- Jamiyatning Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi va KIM siyosati haqida xabardorlikni zarar ko'rgan jamoalar o'rtasida tarqatish.

EIB jamoasi, IAL (EIB katta menejeri va EIB menejeri (ALOQADOR TOMONLARNI JALB QILISH REJASI & SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI mutaxassisi)

- IAL operatsiyalari uchun Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasini joriy etishda boshchilik qilish;

- IAL xodimlari, shartnoma bo'yicha ishchi kuchi va tegishli bo'limlarning Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi bo'yicha xabardor bo'lishini va o'qitilishini ta'minlash;
- Milliy, mintaqaviy va tuman hokimiyatlari, an'anaviy hokimiyatlar va mahalliy hamjamiyat bilan aloqa o'rnatish;
- Har oyda BOD, IALga topshiriq faoliyati to'g'risida hisobot berish;
- IAL KIM jamoasi bilan muvofiqlashtirish va KIM rejasi va LRPni shakllantirish va amalga oshirish bo'yicha fikr-mulohazalar va tushunchalarni taqdim etish;

Kadrlar bo'limi

- Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasida belgilangan faoliyatni amalga oshirishda, ayniqsa, Inson resurslari siyosati va tartiblari bo'yicha boshlang'ich va malaka oshirish bo'yicha treninglar o'tkazish bo'yicha EIB jamoasi va Loyiha JAM bilan hamkorlik qilish;
- IALda potentsial ishga joylashish uchun mahalliy yoshlarning malakasini baholashda EIB jamoasi, ayniqsa Loyiha JAM bilan muvofiqlashtirishni ta'minlash.

Salomatlik, xavfsizlik va atrof-muhit xodimi:

- Atrof-muhit salomatligi va xavfsizligi talablariga muvofiqligini ta'minlash va BODga fikr-mulohazalarni taqdim etish;

Bosh operatsion direktori (COO), IAL

- Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasini amalga oshirishdan oldin ko'rib chiqish va tasdiqlash;
- Butun IAL ishchi kuchi Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi bo'yicha xabardor bo'lishini va o'qitilishini ta'minlash;
- Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasini jamoa ichida muvofiqlashtirishda samarali amalga oshirish uchun tegishli resurslarni taqdim etish;
- Loyihalar jihatlarini bilan bir qatorda Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasini amalga oshirish bo'yicha taraqqiyot haqida hisobot berish va loyiha hisoboti va nazorat punktlarini talab qilinadigan standartlarga muvofiq saqlang va yangilang.

7. HUJJATLAR, MONITORING VA HISOBOT JARAYONI

Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi "jonli hujjat" bo'lib, har bir Aloqador tomonlar, har bir Aloqador tomon uchun ishtirok etish jarayoni va har bir shaxs uchun hisobot berish vaqti kabi atributlarni hisobga olgan holda yillik muntazam ko'rib chiqishni talab qiladi.

7.1 Monitoring

Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi onlayn excel jurnali (**Ilova A**) barcha asosiy majburiyatlar va undan olingan natijalarni qayd qiladi, bu esa kelgusidagi majburiyatlar uchun yo'l-yo'riq bo'lib xizmat qiladi. Bu loyihaga o'z ishtirokini, aloqalarini kuzatib borish va Aloqador tomonlar bilan eng samarali aloqalarni o'rnatish uchun ularga asoslanish imkonini beradi. Ishtirok etish jarayonini hujjatlashtirish rejaning borishini o'lchash va kerak bo'lganda harakatlarni qayta ko'rib chiqish va qayta belgilash imkonini beradi. Jarayonni monitoring qilish uchun o'rnatilgan asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarining (KPI) ba'zilar quyidagi 7.1-jadvalda keltirilgan:

7-jadval 1: Asosiy faoliyat ko'rsatkichlari (AFK) monitoringi

Aloqador tomonlarning ishtiroki	Asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari	Chastotasi
Aloqador tomonlar ro'yxati	<ul style="list-style-type: none"> ■ Yangilangan versiyalar soni 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ikki yillik
Axborotni oshkor qilish va muloqot	<ul style="list-style-type: none"> ■ Aloqador tomonlar bilan baham ko'rilgan hisobotlar soni; ■ Amalga oshirilgan majburiyatlar soni; va ■ Jinslar bo'yicha ishtirokchilar ro'yxati. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Oylik/choraklik
Shikoyatlar	<ul style="list-style-type: none"> ■ Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi bo'yicha xabardorlik darajasi JAM tomonidan o'tkaziladigan hamjamiyatning fikr-mulohazalari so'rovi asosida olinadi; ■ Berilgan shikoyatlar soni; ■ Ko'rib chiqilgan/ko'rib chiqilayotgan shikoyatlar soni; va ■ Belgilangan muddatda ko'rib chiqilayotgan shikoyatlar foizi. Bir oydan/yoki belgilangan muddatdan ko'proq vaqt davomida ochilgan shikoyatlar bo'yicha bunday ochiq shikoyatlarni yopishning kechikishiga tushuntirish berilishi kerak. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Oylik

7.2 Hisobot

Muntazam hisobot berish uchun IAL ushbu Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasining **5.1-jadvalida** ko'rsatilganidek, ma'lum aloqalar orqali muntazam ravishda (oylik/choraklik) hisobotlar tayyorlaydi. Atrof-muhit monitoringi hisoboti, E va I hisoboti kabi hisobotlar ko'rib chiqiladi va turli Aloqador tomonlarga xabar qilinadi. Aloqador Tomonlarni Jalb Qilish Rejasi kelishuvini qayd etish uchun Aloqador tomonlar ishtiroki faoliyati jurnalining namunaviy formati A ilovasida keltirilgan.

Loyiha turli xodimlari tomonidan o'tkazilgan Aloqador tomonlar ishtiroki bo'yicha yig'ilishlar bayonnomalarini yozib olish formati **B ilovasida** keltirilgan. Hisobot berish usullari quyidagi **7.2-jadvalda** ko'rsatilgan:

7 2-jadval: Aloqador tomonlarga hisobotlar rejasi

Hisobot	Aloqador tomon	Chastotasi
E va I yillik hisoboti	Xalqaro kreditorlar	Yillik
E va I samaradorligi hisoboti	IAL boshqaruvi	Oylik/choraklik
Pudratchi SXE faoliyati bo'yicha hisobot	IAL boshqaruvi	Oylik
Jamiyat ishtiroki hisoboti	IAL boshqaruvi	Oylik

7.3 Byudjetni taqsimlash

Loyiha Aloqador tomonlarni jalb qilish jarayoni va shikoyatlarni ko'rib chiqish uchun tuzilgan byudjet shu xarajatlarni qoplash uchun etarli bo'lishini ta'minlaydi. Pul kompensatsiyasini talab qiladigan shikoyatlar mavjud bo'lsa, uning miqdori Loyiha uchun tashkil etilgan maxsus hisobvara q orqali taqdim etiladi.

8. SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI

Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining maqsadi maxfiy tarzda shikoyatlarni yuborish va ko'rib chiqish uchun osonlikcha ochiq, shaffof va izchil jarayonni ta'minlashdan iborat. Jarayon IFC va YeTTBning ishlash standarti va milliy me'yoriy hujjatlar talablariga muvofiq ishlab chiqilgan.

Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi ushbu protsedura bo'yicha kelib tushgan shikoyatlar va barcha shikoyatlarni boshqarish tizimini ta'minlash uchun ishlab chiqilgan va kelishilgan yopilgunga qadar kuzatilishi kerak.

Kompaniya Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi ichki va tashqi Aloqador tomonlar uchun mavjud. Har bir hududda tayinlangan Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi xodimlari ichki tuzatish mexanizmini amalga oshirish va ishlashi uchun javobgardir. Har bir hududda tayinlangan Jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha xodimlar tashqi ko'rib chiqish mexanizmini amalga oshirish va ishlashi uchun mas'uldirlar va shikoyatlarni ko'rib chiqish bo'yicha tayinlangan xodimlar ichki ko'rib chiqish mexanizmi uchun mas'uldirlar. Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi xodimlari ham, JAM ham muntazam ravishda (har ikki oyda EIB guruhiga hisobotlar taqdim etadilar (sr. EIB menejeri va EIB menejeri). Shikoyat bergan barcha shaxslar har qanday nomaqbul xatti-harakatlardan yoki qasos olish kabi harakatlardan himoyalanganligini ta'minlash uchun barcha ma'lumotlar taqdim etilishi kerak. Aloqador tomonlar o'z shikoyatlarini 8-1-jadvalda ko'rsatilganidek (lekin ular bilan cheklanmagan holda) bir qancha usullar orqali yuborishlari mumkin.

8 1-jadval: SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI kanallari

Ichki Aloqador tomonlar:	Sirdaryo viloyati	Qashqadaryo viloyati
<i>To'g'ridan-to'g'ri ishchilar Mavsumiy ishchilar Nano birlik pudratchilari</i>	Shikoyatlarni ko'rib chiqish bo'yicha xodim Sanjar Dehqonov	Arizalarni ko'rib chiqish bo'yicha xodim: Gulchehra Xonqulova
Tashqi Aloqador tomonlar	Sirdaryo viloyati	Qashqadaryo viloyati
<i>Hamjamiyat a'zolari va ma'muriyati (MFY) Shartnoma tuzgan fermerlar NNTlar Boshqa fermerlar Pudratchilar Uchinchi tomon ishchilari Hukumat tashkiloti Yetkazib beruvchilar Boshqa barcha Aloqador tashkilotlar va shaxslar</i>	Jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha mutaxassis Shohista Satibaldieva	Jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha mutaxassis Shaxnoza Imomova
	Pochta manzili: Guliston, Sirdaryo INDORAMA AGRO GULISTON Guliston, Talabalar ko'chasi, 17-uy. Sirdaryo viloyati, 120100	Pochta manzili: Qarshi, Qashqadaryo INDORAMA AGR QARSHI Qarshi shahri, Buyuk Turon ko'chasi, Qarshi MFY, Qashqadaryo viloyati, 18011
Barcha Aloqador tomonlar	Call Center 24/7	+ 998 99 010 39 39
	Shikoyatlar uchun elektron pochta	murojaat.ial@uz.indorama.com

Anonim shikoyatlar uchun va yozma shikoyatlar o'rniga Kompaniyaning barcha operatsion binolarida yetarlicha Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi qutilari o'rnatilgan.

Shikoyat egasi kim bo'lishini va shikoyat qanday ko'rib chiqilganligini aniqlash uchun shikoyatlar jiddiylik darajasiga qarab mas'ul xodimlar tomonidan tekshiriladi. Agar murakkabroq tekshiruv talab etilsa, shikoyatchi shikoyatni hal qilish uchun zarur bo'lgan harakatlar va mumkin bo'lgan vaqt jadvalini tushuntiruvchi yangilanish olishi kerak. Buning uchun uchta darajadagi skrining amalga oshirilishi kerak:

	<p>1-daraja: kompaniya uchun hech qanday xavf tug'dirmaydigan va Aloqador tomonlar va atrof-muhit uchun xavf tug'dirmaydigan shikoyatlar. Shikoyatlarni mahalliy amaldorlar darajasida hal qilish mumkin. Bunday shikoyatlar kamida tergovni talab qiladi yoki umuman talab qilmaydi va 15 kun ichida hal qilinishi kerak.</p>
	<p>2-daraja: Tekshiruvni talab qiladigan va har qanday Aloqador tomonlar, atrof-muhit va kompaniya uchun kichik xavf tug'dirishi mumkin bo'lgan, lekin baribir tashkil etilgan Mintaqaviy shikoyatlarni ko'rib chiqish qo'mitasining e'tiborini talab qiladigan shikoyatlar. Bunday shikoyatlar 30 kun ichida hal qilinishi kerak.</p>
	<p>3-daraja: Potensial yuqori xavfli shikoyatlar va yuqori rahbariyatning aralashuvi va Shikoyatlarni ko'rib chiqish qo'mitasini shakllantirish kerak. Bunday shikoyatlar xodimlarning salomatligi va xavfsizligiga, atrof-muhitga, odamlarning turmush tarziga va Kompaniya obro'siga jiddiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. 3-darajali shikoyatlar 30 kun ichida hal qilinadi.</p>

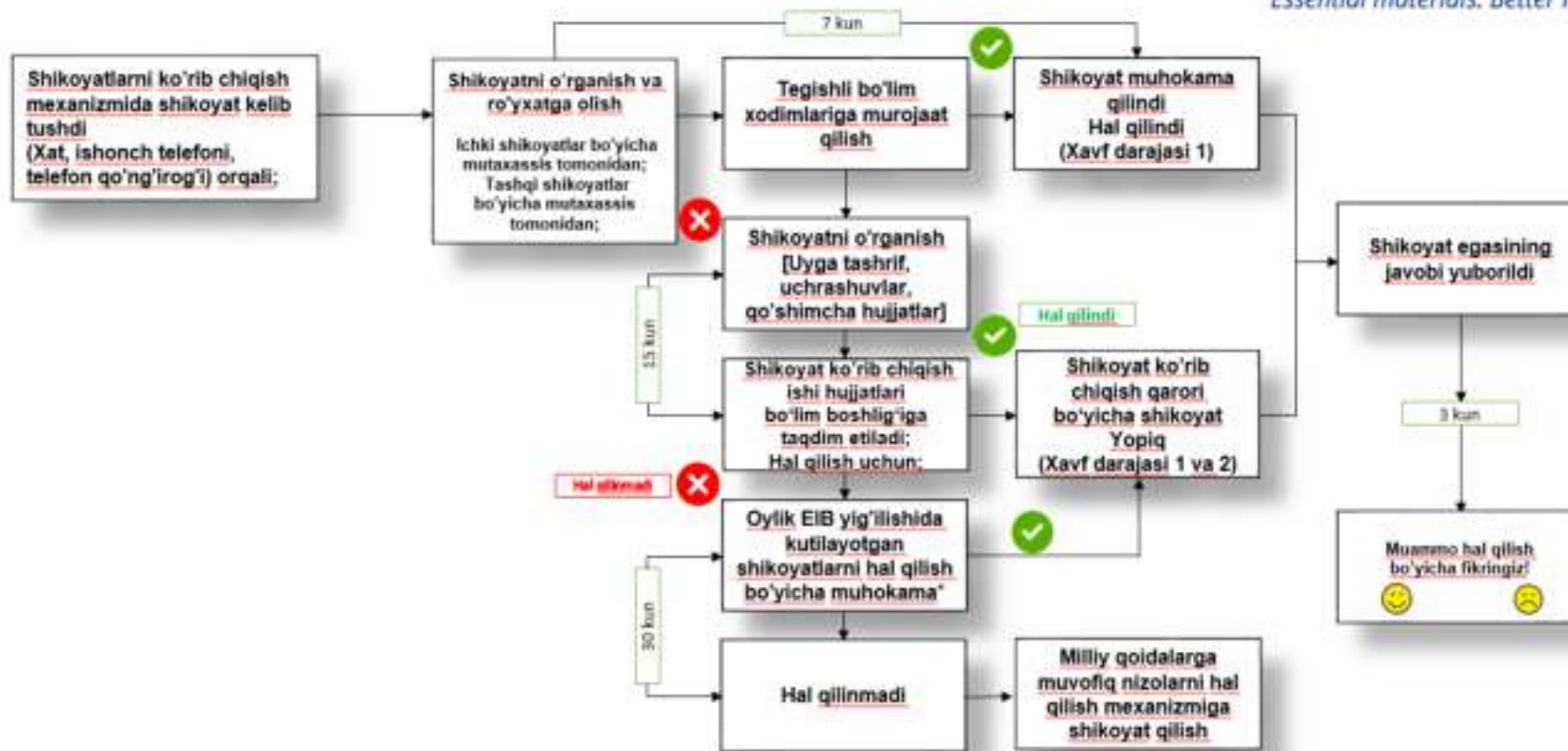
Shikoyat hal qilinganidan keyin mas'ul xodimlar shikoyatchi bilan bog'lanadi. Agar shikoyatchi taklif qilingan qarorni qabul qilsa, kelishilgan harakatlar amalga oshiriladi. Bunday qarorlar, agar mavjud bo'lsa, tasdiqlovchi hujjatlar va dalillar bilan Shikoyatlarni ro'yxatga olish kitobida qayd etiladi. Shunday qilib, shikoyatni hal qilish rasmiy ravishda yopiladi.

Shikoyat hal qilinganidan keyin Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Bo'yicha Xodim va JAM shikoyatchi bilan bog'lanadi. Agar shikoyatchi taklif qilingan qarorni qabul qilsa, kelishilgan harakatlar amalga oshiriladi. Bunday qarorlar shikoyatlar reestrda tasdiqlovchi hujjatlar bilan qayd etiladi. Shunday qilib, shikoyatni hal qilish rasmiy ravishda yopiladi. Bunga shikoyatlar reestrda hujjatlashtiriladigan tafsilotlar, hujjatlarga havola va shikoyatchining sanalari kiradi.

Shikoyat yopilgandan so'ng, shikoyatchilardan shikoyatlarni ko'rib chiqish jarayonini a'lodan juda yomongacha (1 dan 5 gacha) baholash so'raladi. Agar shikoyatchi qoniqmasa, undan sababi so'raladi va iloji boricha Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmini yanada yaxshilash uchun ma'lumotlar yig'iladi. Shikoyatni ko'rib chiqish jarayonidan norozi bo'lgan taqdirda, shikoyatchi sudga ham murojaat qilishi mumkin. Shikoyatlarni ko'rib chiqish sxemasi quyidagi 8.1-rasmda keltirilgan.

8-rasm 1: Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining sxemasi

Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmining sxemasi

* Tegishli departamentlar 2-darajali xavf va 3-darajali xavf uchun kutilayotgan shikoyatlarni hal qilishni taklif qilish uchun oylik EIB yig'ilishiga taklif qilinadi.

Jarayon Aloqador tomonlarga yozma va og'zaki muloqot orqali oshkor qilinadi. Shu maqsadda foydalaniladigan kanallar xodimlar uchrashuvlari, yozma muloqot va yakkama-yakka uchrashuvlaridir. Ishga kirishish jarayonining bir qismi sifatida har bir ishchi va xodim qo'shilish vaqtida shikoyat qilish tartibi to'g'risida xabardor qilinishi kerak.

Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi protsedurasi JAM tomonidan zarar ko'rgan jamoalarda muntazam yig'ilishlar davomida etkaziladi. Jamoalar markazida Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi siyosati va protseduraning qisqacha versiyasi yorqin aks ettirilgan axborot taxtalari o'rnatilgan. Katta qizg'in qishloq xo'jaligi faoliyati davomida Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Mexanizmi kanallari mavsumiy ishchilar, paxta terimchilari va barcha mahalliy jamoalar va aholi o'rtasida keng tarqalgan.

Jarayonning samarali ishlashini ta'minlash uchun Shikoyatlarni Ko'rib Chiqish Bo'yicha Xodim va JAMs har oy EIB faoliyati to'g'risidagi hisobotda aks ettiriladigan 8.2-jadvalda keltirilgan quyidagi asosiy samaradorlik ko'rsatkichlarini (KPI) ko'rib chiqadi. Ushbu hisobot EIB Sr. Manager/Manager bilan baham ko'riladi.

8 2-jadval: SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI Faoliyatning asosiy ko'rsatkichlari (AFK)

ICHKI SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI AFK	TASHQI SHIKOYATLARNI KO'RIB CHIQISH MEXANIZMI AFK
<ul style="list-style-type: none"> • Xavf darajasi bo'yicha ko'rib chiqilayotgan shikoyatlar soni • Hisobot davrida hal qilingan shikoyatlar soni • Mintaqalar va tumanlar bo'yicha shikoyatlar soni • Jins va joylashuv bo'yicha shikoyatlar soni • Shikoyatlar toifasi bo'yicha shikoyatlar soni • Manbalar bo'yicha shikoyatlar soni • Xavf darajasi bo'yicha shikoyatlar soni • Aloqador tomonlarning shikoyatlari soni • Kasaba uyushmalari tomonidan berilgan shikoyatlar soni • Turkum bo'yicha ko'rib chiqilayotgan shikoyatlar soni • Qabul qilingan va kunlar bo'yicha hal qilingan shikoyatlar soni • Yechilmagan shikoyatlar soni • Yechilmagandan keyin Nazorat qiluvchi organlarga etkazilgan shikoyatlar soni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Xavf darajasi bo'yicha ko'rib chiqilayotgan shikoyatlar soni • Hisobot davrida hal qilingan shikoyatlar soni • Mintaqalar va tumanlar bo'yicha shikoyatlar soni • Jamiyatlar tomonidan berilgan shikoyatlar soni • Jins va joylashuv bo'yicha shikoyatlar soni • Shikoyatlar toifasi bo'yicha shikoyatlar soni • Manbalar bo'yicha shikoyatlar soni • Xavf darajasi bo'yicha shikoyatlar soni • Aloqador tomonlarning shikoyatlari soni • Turkum bo'yicha ko'rib chiqilayotgan shikoyatlar soni • Qabul qilingan va kunlar bo'yicha hal qilingan shikoyatlar soni • Yechilmagan shikoyatlar soni • Yechilmagandan keyin Nazorat qiluvchi organlarga etkazilgan shikoyatlar soni.

ILOVA A ALOQADOR TOMONLARNING ISHTIROKI
FAOLIYATINI HUJJATLASHTIRISH UCHUN ALOQADOR TOMONLAR JURNAL

Aloqador tomonlarning ishtiroki faoliyatini hujjatlashtirish uchun Aloqador tomonlar jurnali

No.	Aloqador tomonlar guruhlari	Sana	Joy va joy	Asosiy vakillarning nomi	Ishtirok etish maqsadi	Asosiy natijalar va harakatlar	Oldingi maslahatlashuvlarda aniqlangan harakatlarning holati	Yozuvlarga havola

**ILOVA B ALOQADOR TOMONLAR ISHTIROKI FAOLIYATINI QAYD ETISH
UCHUN YIG'ILISH PROTOKOLI**

Yig'ilish bayonnomalari formati

ALQADOR TOMONLAR BILAN MASLAHATLASHUV BAYONNOMALARI		
A	Loyiha nomi:	
B	Aloqador tomon nomi:	
<p>Eslatma: Ushbu hujjat maslahatlashuv/asosiy ma'lumot beruvchi intervyusi davomida qo'lga kiritilgan asosiy faktlarning ishchi qisqacha mazmunini taqdim etadi va uni rasmiy bayonnoma sifatida ko'rib chiqmaslik kerak. Shuning uchun u ataylab to'liq yoki xronologik emas. Uning maqsadi muhim ma'lumotlarni / fikr-mulohazalarni yozib olish va rasmiy ko'rib chiqish yoki tasdiqlash uchun mo'ljallanmagan.</p>		
C	Asosiy tafsilotlar:	
	Manzil:	
	Sana:	
D	Qatnashganlar (ro'yxat ilova qilingan):	
	Sr.	Imzolash
E	Maslahatlashuv maqsadi	
F	Muhokama qilingan asosiy fikrlar:	
	Aloqador tomonlar tomonidan bildirilgan asosiy tashvish va taklif:	